

DEBRECZEN

XIX. évfolyam 68 sz.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Ára: 12 fillér

Bajtársi Szolgálatot!

Lapunk hasábjain már hetekkel ezelőtt felvetettük a »Magyar testvéri szolgálat«, illetve a »Bajtársi szolgálat« megszervezésének tervét. Nem az elnevezésen volt a hangsúly, hanem a lényegen, mely tulajdonképpen a polgári társadalom kötelességét tartalmazza az értünk küzdő, a messze harcokban édes mindnyájunkért harcoló magyar testvéreinkért és azok hozzátartozóiért.

Újlag nem soroljuk fel az időszerű elgondolás minden részletét, hiszen már eddig több cikkben írtunk róla és mindannyiszor sürgető szavunkat hangoztattuk.

Bizony Debreczenben nem igen kaptunk visszhangot. Ellenben látjuk, hogy más vidékeken hasonló elképzelés és gondolat már meg is valósul. Utalunk arra a miskolci tudósításra, mely arról számol be, hogy vitéz **Borbély Maczky Enil** főispán a hatáskörébe tartozó valamennyi járás, város és község vezetőségéhez körlevelet intézett **s ebben elrendeli a Bajtársi Szolgálat megszervezését.** A Bajtársi Szolgálat célját és feladatát a következő pontokban foglalja össze a körlevél: 1. Állandó kapcsolat megteremtése a fronton küzdő honvéd és itthonmaradt hozzátartozói között. 2. A hadrakelt bajtársak sérelmeinek és panaszainak elintézése. 3. Az itthonmaradt hozzátartozók erkölcsi és szellemi támogatása minden ügyesbajos dolgukban. 4. Rendkívüli indokolt esetben anyagi segélynyújtás az arra rászoruló hozzátartozók részére. 5. Társadalmi gyűjtés megszervezése az előbbi pontban meghatározott célra. 6. A fronton lévő bajtársak helyett a szükségessé váló mezőgazdasági és ipari munkák elvégzésének megszervezése. 7. A nemzetvédelmi szolgálat támogatása.

Hangsúlyozza a körlevél, hogy a Bajtársi Szolgálat kizárólag társadalmi feladat. A közigazgatási hatóságok csak a legszükségesebb irányításban vegyenek részt, mert a polgármestereket, községi és körjegyzőket egyébként is sokoldalú munkájuktól nem lehet elvonni. A lelkészeket és a társadalmi egyesületek vezetőit kéri fel a borsodi főispán a szép és nemes munka felvételére és hozzáfűzi, hogy nem kell túlméretezni a dolgot, inkább sok szeretetet és megértést kell az akcióba belevinni.

Már ha a mi szavunk nem is keltett visszhangot, a borsodi példára azt kell mondanunk, hogy valóban követésre méltó és minden vidéken megszívlelendő, nálunk is. Az igazi magyar testvéri érzés nyilatkozik meg abban az elgondolásban, hogy a legteljesebb közösséget vállaljuk harcoló honvédeinkkel, azok hozzátartozóival. Az ilyen szolgálat megerősíti a küzdő harcok erejét.

A küzdő harcok erején és kitartásán dől el most mindnyájunk sorsa és jövője.

A SZOVJET HÓERŐDÍTÉSEI MÁR NEM SOKÁIG TARTANAK

Több ezer bolsevista halott a keleti front középső szakaszán Tengeri csata Syrtei öbölben - Gandhi tiltakozik a letarolt föld politikájának Indiában való alkalmazása miatt Kieleződött Japán és Brazília viszonya

A bolgár cár Németországba utazott

Mint Szófiából hivatalosan jelentik, Borisz bolgár cár vasárnap délelőtt különvonaton Németországba utazott. Bűnszünetére a pályaudvaron a kormány valamennyi tagja megjelent.

Hétfőre virtuálóra Borisz bolgár cár Belgrádból jövet átutazott Budapesten. A bolgár uralkodó szigorúan inkognitóban utazott és rövid pesti tartózkodása alatt különkesztyőben maradt.

PAPEN VASÁRNAP SZÓFIÁBAN TÁRGYALT

Papen német nagykövet Berlinbe utaztatva vasárnap délelőtt Szófiába érkezett. A vonatból leszálló nagykövetet a külügyminiszter kabinetfőnöke és az ankarai bolgár követ fogadta, aki jelenleg Szófiában tartózkodott.

Papen német nagykövet hétfőn utazott tovább Németországba. Ankarai közlés szerint **Gerde** berlini török nagykövet hétfőn Ankarába érkezik, hogy tanácskozzék **Szaradzoglu** külügyminiszterrel. Istanbulban való átutaztatásban Gerde találkozott a Németországba utazó Papen nagykövettel és eszmecsere folytatótt vele.

Mint az angol hírszolgálat jelenti, Rauf Orbay angiai török nagykövet hétfőn délután Londonba érkezett.

NAGYOBB NÉMET ÁRUSZÁLLÍTMÁNY TÖRÖKORSZÁGNAK

Burgasból érkező jelentés szerint a kikötőben nagyobb mennyiségű német áruszállítmányt indítottak útnak Törökország felé. Papírt, vasat, veg. zereket, gépeket és gépalkatrészeket, amelyek Németországból érkeztek török megrendelésre.

APRILIS 1-EN TÁRGYALJAK AZ ANKARAI MERÉNYLŐK ÜGYÉT

A Papen német nagykövet elleni merénylet ügyében a bíróság tárgyalás április 1-én kezdődik. A per nyilvános lesz. A vádlottak számát hivatalosan még nem közölték, de jólértesült körök szerint a pernek hét vádlottja van, akik közül három szovjet állampolgár, három balkáni származású mohamedán és egy jugoszláv állampolgár.

BOLGAR-TÖRÖK GAZDASÁGI TÁRGYALÁSOK

Kirov ankarai bolgár követ Szófiába utazott, hogy beszámoljon

kormányának az elmúlt hónapban végzett munkájáról.

Távolítate alatt is folytatódna Ankarában a török-bolgár kereskedelmi egyezmény megkötésére irányuló tárgyalások. A tárgyalások kedvezően haladnak, különösen ami a Bulgárián át történő teheráru forgalmat illeti.

A SZOVJET HOÁLLÁSOK MÁR NEM SOKÁIG TARTANAK

A Német TL a keleti hadi helyzetéről a következőket közli: A szigorú orosz fél meg mindig tart, napközben azonban a napieny felmelegedést hoz. A szovjet hoállások nem sokáig lesznek már akadályok a német véderő számára, hiszen már most is azt mondja a hadijelentes, hogy a német csapatok sikeresen benyomultak a szovjet több hóerődítésébe. A Szovjetnek fel kell ismernie, hogy hiába épített a tére.

Stockholmi jelentés azt mondja, hogy a Londonból érkezett legfrissebb hírek szerint a brit fővárosban egyre nagyobb eselődást keltenek azok a Moszkvából érkező hírek, amelyek szerint a német ellentámadások egyre hevesebbé válnak. A közvélemény is nyugtalanodik a Szovjet döntő sikereinek elmaradása miatt, mert a szovjet hadseregek több hétig tartó tömeges támadásának eredményeként számítottak a sikerre.

RÓMAI LAP A VITÉZ MAGYAR CSAPATOKRÓL

A római »Stampa« a következőket írja a magyar csapatoknak a keleti arconalon folyó hadműveletekben való részvételéről:

»A vitéz magyar csapatok ismét megkezdtek közvetlen részvételüket a Szovjet elleni háborúban. Ez a tény a leghatározottabban rácafol azokra az ellenséges híresztelésekre, amelyek szerint Magyarország vonakodnék részt vállalni a tengelyhatalmak oldalán a ráeső diésőségéből és áldozatból. A valóság az, hogy kevés állam van, amely annyira szemben állana a bolsevizmussal, mint éppen Magyarország. Magyarország most teljes öntudattal készen áll a ráváró feladatok vállalására.

AZ ATLANTI CSATA ÉS A MÁSODIK ARCÓNAL KÉRDESE

Feltesleges az Angliára leselkedő veszélyt lebecsülni — jelentette ki

Alexander, a brit tengernagyi hivatal első lordja hétfői beszédében a brit hírszolgálat szerint. Kijelentette a továbbiakban, hogy Németország olyan arányú tenger-alattjáró-háborúba kezdett az angol hajózási útvonalak ellen, amire nincs példa a történelemben. Az Atlanti csata olyan csata, amelyben pillanatra sües szünet.

Fuller tábornok, a londoni Sunday Pictorial-ban az úgynevezett második arevonál-kérdéséről kifejti, hogy a norvégiai, vagy dániai angol partraszállási kísérlet közönséges ostobaság volna. Az Olaszországba irányuló invázió szintén nem közölhető el, mert Olaszország olyan légi és tengeri erőkkel rendelkezik, melyek elég ségesek a felsziget megvédésére.

TÁMADÁS INDUL AZ ELŐÁZSIAI BRIT HADÁLLÁSOK ELLEN

A Neue Zürcher Zeitung londoni jelentése szerint az angol közvélemény figyelme a földközítengeri térségre irányul. A lap kátról jelentése szerint úgy tudják, hogy nemcsak az északafrikai, hanem a dodekanezoszi csapatokat is meg erősítik. A 8. brit hadsereg főhadiszállásán arra számítanak, hogy hirtelen támadás indul az előázsiai brit hadállások ellen, melyeknek során Cyprus és Szíria is a hadműveletek középpontjába kerülhet. Az angol katonai körök egyben Irak és Irán veszélyeztetését is tartanak.

DE GAULLE ES SZTALIN

A francia »Matin« úgy értesül, hogy de Gaulle nemrégiben két legmeghittőbb emberét Sztalinhoz küldte ideiglenes megbízással. De Gaulle, aki már több hónap óta a londoni érinkezésben áll Sztalinnal, most nyíltan és hivatalos formában is ki akarta dobortítani, hogy csatlakozik Cripps külpolitikai programjához s helyesli azt az angolszász tervet, amely szerint a szövetségesek győzelme esetén Sztalin »Fehér lapot« kapna a kelet-európai területi és politikai kérdések rendezésénél.

FONTOS TUDNIVALÓK

A pénzügyminiszter június 30-ig meghosszabbította az 50. 20. 10 filléres nikkelérmék bevonására megállapított határidőt.

TÓKÉS FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

JAPAN ÉS BRAZILIA

Között kiélesedik a helyzet. Tokiói jelentés szerint a brazil kormány levelet hozott nyilvánosságra, amelyből állítólag az derül ki, hogy a Braziliában élő 200.000 japán fegyveres szervezetet létesített és japán tábornokok vezetésével kezebe akarják keríteni az államhatárat. A japán kormány ezzel a hírral kapcsolatosan kijelentette, hogy az Egyesült Államok kormánya már hasonló jelentéseket tett közzé és a japán polgári személyek tömeges letartóztatása volt a közvetlen következménye ezeknek az átlátszó közleményeknek. A napnál világosabb, hogy ilyen ostoba terv nincs.

Tokiói újabb jelentés szerint a braziliai japán diplomatákkal szemben alkalmazott bánásmódot még jobban megszigorították. A japán nagykövetség minden távbeszélő forgalmát beszüntették és a nagykövetség minden egyes tagját házi őrizet alatt tartják. Nemesak lakásukat tilos elhagyniuk, hanem tilos bárkivel érintkezésbe lépniük.

JAPAN MEGTORLÁS
BRAZILIA ELLEN

A tokiói Kokumin Simbun rámutat arra, hogy a brazil hatóságoknak a közelmúltban hozott japánellenes intézkedéseit megtorló erővel japán rendszabályok teljesén maguktól érthetővé tettek tekinthetők.

AUSZTRÁLIA ÉS ANGLIA
KÖZÖTT

most már a felségjog tekintetében is egyre elősebbek az ellentétek. Ausztrália védelmére haditanácsot alakítottak, amelyből az angolokat kihagyták.

CRIPPS INDIÁBAN

A Német TI ismerteti a Reuter iroda újdélhi jelentését, mely szerint Cripps az indiai politikai vezéreknek kijelentette, hogy csupán két hetet szándékozik Delhi-ben tölteni. Megbeszélésekre nincs sok ideje, mert »sok sürgős és fontos ügy vár Angliában elintézésre«. Latogatásának főcélja ismertetni azokat az intézkedéseket, amelyeket a brit kormány »terjesztett elő javaslatként, hogy az indiai nép önkormányzatára tett korábbi ígéreteit bevaltsa.

Londoni katonai és politikai körökben — jelentü Genfen át a Német TI — máris világosan céloztak rá, hogy abban az esetben, ha a japánok Indiában előretörnek, teljes mértékben követni kell Indiában is a »letarolt föld« kétségbeesett módszerét. Annak a munkatervnek, melyet Cripps utitáskájában magával visz Újdélhíbe, egyik legfontosabb pontja éppen az, hogy rávegye India lakosságát, hogy önként járuljon hozzá a brit rombolási tervhez. — írja a londoni sajtó. A hét végén nagy feltűnést keltett Londonban az a bombay-i hír, hogy Gandhi ellenzi a »letarolt föld« politikájának Indiában való alkalmazását és már eleve nyomatékosan tiltakozik az angol csapatok Indiában szándékolt romboló munkája ellen. Londoni politikai körökben e körülményt kevésbé nagy reményekre jogosító előjelnek tekintik Cripps céljának megvalósítása tekintetében, hogy ugyanis India lakosságát hadiszolgálatra bírja Nagybritannia érdekében.

Piros tojás

nyuszi

csibe

Jánossynál, Simonffy-u. 8.

Takarékosságra is.

A szovjet elleni arcvonal

Megsemmisítő csatában több ezer halottat veszített a szovjet a keleti front középső szakaszán

A német véderőfőparancsnokság közli: A Kereszt-félszigeten az ellenség újabb támadásai is kudarcot valloztak.

A Donec vidékén német és román csapatok elkeseredett harcokban visszaverték az ellenség nagyobb létszámú erőivel és páncélosokkal végrehajtott támadásait.

Az arcvonal középső szakaszán megsemmisítettünk több összeköttetésétől elvágtott ellenséges erőesortot. A megsemmisítő csata során az ellenség két nap alatt az igen sok hadianyagon kívül több ezer halottat, valamint 15 páncé-

lost, 35 löveget és sok más hadianyagot veszített.

A német repülők támadásai során több, mint 300 mindenféle fajtájú járművet megsemmisítettek és 23 vonatszerelvényt elpusztítottak. A Szovjet vasárnap 54 repülőgépet veszített. Március 18—22 között a keleti arcvonalon 137 ellenséges páncélost semmisítettek meg. A német csapatok az arcvonal többi helyén is eredményesen verték vissza az ellenség támadásait és sikeres támadó vállalkozásokat hajtottak végre.

Északafrikában

Tengeri csata a syrti öbölben

Az olasz főhadiszállás közleménye: Az ellenség esekély létszámú erőivel beszivárgást kísérelt meg Martubától keletre, vállalkozása során mintegy 40 gépjárművet és két űteget veszített. Légi kötelékeink szüntelenül bombázták és géppuskázták a visszavonuló ellenséges osztagokat.

Olasz vadászgépek két ellenséges repülőgépet, német vadászok négy további gépet lőttek le. Egy kényszerleszállást végzett angol repülőgépet elfogtunk.

A Földközi-tenger keleti részén határozottan kedvezőtlen légköri viszonyok mellett egyik tengeraltjárónk március 21-én késő délután jelentékeny hajókaravánt vett észre. Légi kísérlet mellett Málta felé tartott. Felderítő repülőgépek 22-én egész nap követték a hajókat. Különböző támaszpontokról két-két torpedóvető repülőgépből álló rajok indultak el egymást követő hullámokban az ellenséges hajóegységek felé. Repülőink nagyszerű lendülettel áttörték a kísérő

hajók heves zárótüzét és füstfüggőnyét és rövid időközökben megismételt támadásai során több találatot érték el az ellenséges szállító- és hadihajóegységekben.

Az egyik olasz hajóalakulat vasárnap délután a syrti öbölben angol hajóalakulatra bukkant, amely füstfelhőbe burkolódzott, hogy elkerülje az ütközetet. Az olasz hajók részéről az ellenségnek okozott veszteségeket részletesen később fogják megállapítani.

Jelentékeny német légi erő heves támadásokat intézett Ta Venezia és Luka repülőtereire ellen, amelyeknek berendezéseit összerombolták. Két repülőgépet légi harcban pusztítottak el, hét másikat pedig a földön.

Pigniczky István

A szegedi hírneves
BRAUSWETTERórásnak tanítványa, 12 évig
ajándékos szakmunkása volt. — Csapó u. 12. sz.

Japán-angolszász háború

Nagy japán támadás indult Burmában. — Uj Guncában a bennszülöttek fellázadtak. — Légítámadások Ausztrália ellen. — A japánok megadásra szólították fel a Bataan félszigeten az amerikai csapatokat

A távolkeleti hadszíntéren a harcok súlypontja Uj-Guinea szigetén van. Itt a küzdelem végső, döntő szakaszához ért. A japánok a sziget északi és déli kikötőinek megszállása után a sziget belseje felé menetelnek és hadműveleteik sikerét előmozdítják a bennszülöttek fegyveres támadásai az Uj-Guineán állomásozó angol és ausztráliai csapatok ellen.

Uj-Guineában a bennszülöttek között lázadás tört ki. A lázadók megtámadták az ültetvényeket és kifosztották.

A német rádió közölte, hogy amerikai jelentések szerint a burmai japán haderő nagyarányú támadást kezdett Mandalay irányában. A hadműveletek kiterjedése csaknem akkora, mint a Rangun elleni offenzíva idején volt.

Ugyancsak amerikai jelentések közlik, hogy a japán repülők heves támadást intéztek a burmai angol légikikötők ellen; nagy ká-

rok keletkeztek.

A vasárnapi amerikai hadijelentés szerint a fülöpszigeti japán csapatok felszólították Wainwright altábornagyot, hogy vasárnap délig adja meg magát. Wainwright nem válaszolt erre a felhívásra.

Ajapán űtegek hevesen agyuzták a Bataan félsziget amerikai állásait, különösen a Frank- és a Drum-erődöt.

A Newyork Times szerint szombaton és vasárnap öt nagy amerikai szállítóhajót és egy angol hajót elsüllyesztettek az Atlanti-óceánon az északamerikai partok mentén. A hajók legénységének 83 tagját a parti őrség megmentette.

Canberra-i jelentés szerint egy japán alakulat megtámadta Bindem északnyugatausztráliai helységeit.

Hétfőn 10 japán bombázó és 3 vadászgép ismét megtámadta Moresbyt. Ez a támadás minden eddiginél nagyobb és hevesebb volt.

A Fülöp szigetek elnökét meggyilkolták?

Tokió, márc. 23. (NST) A Domei iroda megbízható forrásból származó értesülések alapján tudni véli, hogy Manuel Quezont, a Fülöp szigetek volt elnökét tulajdonképpen Mac Arthur tábornok parancsára meggyilkolták.

Mac Arthur tábornok felszólította Quezont volt elnököt, hogy men-

küljön vele Ausztráliába, miután azonban Quezon ennek a felszólításnak nem tett eleget, az amerikai csapatok főparancsnoka parancsot adott Quezon meggyilkolására.

Március 17-én este a cubai rádió közölte, hogy Quezon volt elnök tüdővérzés következtében a délután folyamán meghalt.

Rundstedt német vezértábornagy elfoglalta parancsnokságát

Berlin, márc. 23. A Führer főhadsegéde, Schmundt vezérőrnagy újtján levelet küldött Rundstedt vezértábornagynak abból az alkalomból, hogy üdüléséről visszatérve, ismét elfoglalja felelősségteljes állását. A levél szívélyes szavakkal emlékezik meg a vezértábornagynak békében és háborúban szerzett

magas érdemeiről. (MTI)

Berlin, március 20. (Német TI.) Von Rundstedt vezértábornagy pénteken ünnepelte ötvenéves katonai pályafutásának évfordulóját, Rundstedt vezértábornagy 1875 december 12-én született és 1892 március 22-én került a casseli 83. gyalogezredhez. A világháborút mint vezérkari tiszt küzdötte

A páratlan nagy érdeklős miatt, továbbra is műsoron tartjuk a:

Behajtani tilos

az első magyar sláger bűrlészkét

az
Az Apollóba

végig. Közreműködött 1938 márciusában Ausztria felszabadításában, szeptemberben pedig a szudéta vidék megszállásában, 1939 nyarán mint főparancsnok a déli hadseregecsoporthoz került. Az északra előretörő német haderőkkel együttműködve a hadjáratot elődöntő buzurai nagy csatában megsemmisítette a lengyel hadsereg legnagyobb részét. A franciaországi csata második hadműveleti szakaszában von Rundstedt vezértábornagy von Bock hadseregecsoporthal együtt kikényszerítette az Aisne-folyón való átkelést. A bolsevisták elleni harcban Rundstedt vezértábornagy a déli hadseregecsoporthoz parancsnok volt. Az 1941 évi sikerhez tartozik, hogy von Rundstedt hadseregecsoporthoz szakaszán Ukrajna fontos vidéke és a Donec-medence nagyrésze német kézre került. (MTI.)

36 francia hazaárulót
halálra ítélték

Clermont-Ferrand, március 23. (OFI.) A 13-ik hadosztály katonái törvényszéke hétfőn a vádlottak távollétében 70 hazaáruló felett mondták ítéletet. A vádlottak részben polgári személyek, részben katonák, volt gyarmati tisztviselők, a gyarmati hadsereg tisztjei és katonák, aki megtagadták az engedelmességet. A katonai törvényszék 36 halálra ítéletet hozott, 12 vádlottat életfogytiglani kényszermunkára, 13-at 20 évi, 5-öt 6 évi, 4-et 5 évi kényszermunkára ítélték. A törvényszék ezenkívül lefokozásra ítélt 22 katonatisztet és elrendelte az elítéltek vagyonának elkobzását. (MTI.)

Halálos ítélet Amsterdamban

Amsterdam, március 23. (Német TI.) Mint illetékes helyről közlik, egy hollandus az angol rádió uszításainak hatására alatt 1941 márciusában és áprilisában a megszálló hatalom ellen több erőszakos tevényt követett el, amely most derült ki. A sötétség leple alatt több merényletet követett el vonatok ellen és bujdosott. A merénylet halálra ítélték. (MTI.)

Kommunista szervezkedés
leplezték le Madridban

Madrid, március 23. A rendőrség beállított kommunista párt meesze szétágazó új szervezeteit leplezte le és sok embert letartóztatott. A katonai törvény szerk hat kommunista ügynököt halálra, kilencet életfogytiglani kényszermunkára, harmincegyet pedig fogház és fegyházbüntetésre ítélt.

Németek adománya a párisi
károsultaknak

Páris, március 23. A párisi német nagykövét 100 millió frankot adott át a munkásbizottság elnökének a március 3-i brit bombatámadás által súlyosan megrongált párisi elővárosok károsult családjainak azonnali segítségére. De Brinon francia főmegbízott, mint a munkásbizottság tiszteletbeli elnöke, az államfő nevében mondott köszönetet a német nagykövetnek.

Vígshírház mozgó

CSAK 16 ÉVEN FELÜLIEKNEK
Harsányi nagysikerű regénye:

MAGDOLNA

Lázár Mária, Turay Ida, Somlay,
Lehotay, Kamárás, Petrovich,
Vaszary Piri, Rácz Vali, stb.
a főszerzőkben.

Debreceni középiskolai tanulók a magyar honvédekért

A leventeparancsnokság felhívására a helybeli középiskolák az orosz földön lévő véreink, katonáink részére cigaretták és dohánygyűjlesztést kezdeményeztek.

Külön figyelmet és méltatást érdemel a nagy nyílvanosság elé kívánczók középiskolai ifjúságunk gyönyörű teljesítménye: pár nap alatt oly szép eredményt mutattak fel, hogy nem lehet szó nélkül elmenni a magyar ifjúság eme legújabb teljesítménye mellett. Szereplő anyagi körülmények között lévő a segítsé, a szeretet lelkesedésétől izzó diákszívek nem gyűjtésből, hanem a maguk anyagi áldozathozatalával adták-hozták össze az alább iskolák szerint részletesen leközölt cigaretták és dohány mennyiséget. Jó meglátni, jó megalapítani ezt a melegszívű, derék tanulóifjúságunkról!

Allami gimnázium: 1450 drb cigaretták, 400 cig. hüvely, 9 csomag cigarettapapír, 8 csomag dohány, 4 drb szivar.

Ref. gimnázium: 2500 drb cigaretták, dohány, töltő, hüvely.

Kereskedelmi Középiskola (tár-

sulati) 9180 drb cigaretták, 500 gr dohány, 78 doboz gyufa, 10 csomag cig. papír, 2 drb szivar.

Kereskedelmi Leányközépiskola: 300 gr finam török, 300 gr finam herceggovina, 1400 drb cigaretták, 1 liter barackpálinka, negyedliter borpárlat, 1 kg mézes, 30 dkg eukorka, 5 csomag cigarettapapír, kis csomagokban cigaretták és édes-ségek.

Középfokú gazdasági tanintézet: 1990 drb cigaretták, 14 csomag dohány, 14 csomag papír, 11 doboz gyufa, 50 könyv.

Ref. polgári fiúiskola: 4562 cigaretták, 170 doboz gyufa, 36 csomag dohány, 15 csomag cig. papír.

Róm. kat. polgári fiúiskola: 4217 drb cigaretták, 14 csomag dohány, 156 doboz gyufa, 24 csomag cig. papír.

Kereskedő Tanonciskola (Női): 1100 drb cigaretták.

Az iskolák által összegyűjtött cigaretták és dohánymennyiséget a kat. parancsnokság gondoskodásából mielőbb rendeltetési helyére juttatják.

Révész Imre püspök Szatmáron

Iskolai és egyházi, társadalmi vezetőkkel tanácskozott

D. dr. Révész Imre püspök pénteken este háromnapos tartózkodásra Szatmárra érkezett. Annak ellenére, hogy a püspök — mint mindenütt, ahova megy — leintett minden ünnepélyes fogadtatást, az államason rendkívül meleg szeretettel és nagy ünnepélyességgel fogadták. A szatmáriak kitörő ovációját az is magyarázza, hogy nagyon régen nem volt református püspök a városban s most kétszeresen örültek, mert a tisztelt egyházkerület kimagasló egyéniségű püspökét üdvözölhették falaik között. Az államason megjelent dr. Csóka László polgármester, a ref. lelképásztori kar, a főgondnokok és igen nagyszámú közönség.

Szombaton délelőtt Révész Imre püspök a szatmári főgimnáziumban tett hosszabb ideig tartó látogatást, délben pedig a presbitérium ülésén vett részt. Délután az egyház tanácstermében a Lorántffy Zsuzsanna Egyesület vezetőtagjával folytatott megbeszélést, utána pedig a presbiterekkel és a Templomi Nőegylet vezetőivel tanácskozott.

Vasárnap délelőtt a »láncos templomban« kellett volna prédikálnia D. dr. Révész Imre püspöknek. A templomban azonban a püspök helyett Uray Sándor egyházkerületi főjegyző lepett a szószékre és a szatmáriak mély sajnálatára bejelentette, hogy a püspök erősen berekedt, így kénytelen volt lemondani a prédikációról, sőt visszautazott Debrecenbe. Közölte Révész püspöknek azt az üzenetét és ígéretét, hogy az elmaradt program helyett külön látogatást szentel a szatmáriaknak.

Uray Sándor egyházkerületi főjegyző mondott beszédet a hétfői nagy templomi ünnepélyen, melyen a legkiválóbb zenéi és prózai műkedvelők szerepeltek. Az ünnepélyen több mint ezer ember jelent meg.

Uray Sándor egyórás beszédet mondott teleshöve egyháztörténelmi eseményekkel. Elmondotta azt is, hogy ő maga mint kisdíák Szatmáron járt iskolába, abban az időben erős református lelki életet éltek a szatmáriak. Arra buzdította a híveket, hogy vegyék fel ismét ezt a szép, régi templomjáró szokásukat.

Uray Sándor beszédé mely hatást váltott ki.

Nagyjelentőségű újítás a honvédségnél

Csapathadigondozó tiszti és felügyelői szervezet létesítése

A honvédelmi miniszter rendeletet adott ki csapathadigondozó tiszti és hadtest hadigondozási felügyelői szervezet létesítéséről. Ez a rendelet a hivatalos lap vasárnapi számában jelent meg. Az új szervezet célja a honvédelmi miniszter azt a célt tűzi ki, hogy a hadigondozottak érdekeit hatékonyan védjék. Másrészt, hogy az ország-részek visszacsatolása következtében erősen túlterhelt közigazgatási szerveknek a hadbavonultak megsegítésében és a hadigondozási teendők ellátásában segítségére legyenek. Ezen hadigondozó tiszti fog működni minden mozgósított alakulat póttészténél, illetve a kiegészítő parancsnokság ki-rendeltségénél (bevonulási központ). Hadigondozási felügyelő lesz beosztva minden hadtestparancsnokságnál.

Részletesen felsorolja a rendelet a csapathadigondozó tiszti ügykörét, amely tanácsadó, tájékoztató és ellen-örző. Kiterjed a hadisegély kiutalásánál úgy a katonai, mint a polgári ügyek intézésére. Így többek között ellenőrzi, hogy a hadisegély folyósítására szükséges névjegyzék a bevonul-lás megtörténte után három napon belül megküldessék a hozzátartozó la-

kóhelye szerint illetékes közigazgatási hatósághoz. Kartoték-nyilvántartást vezet alakulata állományába tartozó tartalékos vagy már elbocsátott hadigondozottokról. Ügyel arra, hogy például igénybeveszik-e a hadirokkantak a hadirokkantak jogon lehetséges gyógy-kezelési lehetőségeket. Kiterjed a figyelmé a hadirokkantak átképzésére is. Azután ellenőrzi, hogy a hatásköre területén létező hivatalos intézmények, vállalatok, üzemek, gazdaságok, általában munkaadók teljes mértékben eleget tesznek-e a hadirokkant törvény alkalmaztatási kedvezményeket rendelő határozványainak. Ugyancsak a csapathadigondozó tiszti munkájához tartozik például az is, hogy a hadbavonult gazdálkodó föld-jének megművelése körül felmerülő panaszokat eljuttassa az illetékes gazdasági felügyelőkhöz s az elintézését szorgalmazza. Ellenőrzi, hogy a hadbavonult gazdálkodó földje a kötelező munkaségítés révén vagy egyéb úton idejében és kifogástalanul meg lett-e művelve?

Ezekből a rendeletekből kiragadott példák-ból is látszik, hogy a csapat-hadigondozó tiszti rendkívül nagy-

jelentőségű munkára hivatott. E szer-vezetnek a munkásságát egybefogja a hadtest hadigondozási felügyelői szor-vezet, amely magasabb fokozat végzi ezt a honvédelmi és szociális feladatot.

Minden hadigondozottnak érdeke, hogy olyan jelentősebb hadigondozási ügyében, amelyet a helyi hatóságok, vagy a HONSZ szervek útján nem lu-

DEBRECZEN 3. OLDAL 1942. III. 21.

dott a rendelkezésben id. z. törvények-nek megfelelő elintézéshez juttatni, az illetékes csapathadigondozó tisztek-hez forduljon. Megkönnyíti a csapat-hadigondozó tiszti munkáját, ha az érdekeltek kéréseiket írásba foglalva is magukkal viszik.

Kállay miniszterelnök szemléje az árvíz-sújtotta vidékeken

Sürgős segítség a károsultaknak

Orosháza, márc. 23. Kállay Mik-lós miniszterelnök — mint jelentet-tük — meglátogatta az árvíz által legjobban sújtott vidékeket. A mi-niszterelnököt elkísérte Bárczay János államtitkár, az árvízvédelem országos kormánybiztosa és a földművelésügyi minisztérium szá-mos főtisztviselője is.

A szakemberek megállapították, hogy az évek óta tartó rendkívüli csapadékos időjárás következtében Csongrád, Csanád és Békés megyék kerültek az idén a belvizek miatt veszélyes helyzetbe. Ezek a megyék nemcsak saját belvizeik-vel küzdenek, hanem idegen vi-zek ellen is, mert a mélyen fekvő Csongrád, Csanád és Békés megyé-re zúdul a magasabban fekvő vi-dékek vize is. A Tisza vizállása is oly magas, hogy a csatornák zsi-lipjeit nem lehet kinyitni.

A hőmezővásárhelyi helyzet igen súlyos, a bajokat itt súlyos-bította a Sámson-apátfalvi gátvá-gás, aminek következtében több mint 10 millió köbméter víz zúdult a hőmezővásárhelyi határra.

Kállay miniszterelnök a káro-sult gazdákhöz beszédet intézett s a következőket mondotta:

— Súlyos csapás nehezedik im-már harmadik éve erre a vidékre.

A jövő szempontjából olyan intéz-kezesekre van szükség, hogy a ba-jok meg ne ismétlődjenek, most pedig mindent el kell követni, hogy kisebbítsük a bajt és mentjük ami menthető.

Közölte a miniszterelnök, hogy az árvészelő nemcsak az érdekel-t vidékek ügye, hanem országos ügy. Nemesak arról van szó, hogy 53.000 hold jövedelme hiányzik majd a gazdáknak, hanem arról is, hogy 53.000 hold termése hiányzik az országnak. A jövedelem a gaz-dáké ugyan, de a termés az egész országra. Az árvédelmi kormány-biztos elsőrendű feladata, hogy az egyes károsultakon is segítsen s a kormány már a legközelebbi mi-nisztertanácsban behatóan foglal-kozik ezzel a kérdéssel.

A miniszterelnök Hódmezővá-sárhelyről Orosháza vidékére és utána Békés megyébe ment. Itt is részletesen tanulmányozta a hely-zetet és kijelentette, hogy a kor-mány a károsultaknak megad mind-ent, amit közellátásban, vetőmag-ban nyújtani csak lehet. Megnyug-vással vette tudomásul, hogy az ár-víz-sújtotta vidékek lakossága jó-szívvel van egymás iránt és mene-déket nyújtanak embernek, jószág-nak egyaránt.

Osszedőlt ház maga alá temetett egy asszonyt a Böszörményi úton

Súlyos szerencsétlenség történt tegnap délután a Böszörményi út 72. száma alatt.

Kovács Mihály kőművesmester-nek van ezen a helyen háromszobás, konyhás lakása. Az épületet nem egyszerre építették, a közép-ső rész, mely valamikor vályogból épült, a legregyebb épületrész, míg a többi már később téglából épült hozzá. A vályogból épült lakrész a talajvíz következtében erősen át-nedvesedett és hőtől ennek egyik fala bedől. Szerencsétlenségre ugyanezen időben a szobában tar-tózkodott Kovács Mihályné 52 éves asszony, a háztulajdonos kőmű-vesmester felesége. A leszakadó fal maga alá temette Kovács Mi-

hálynét és súlyos belső sérüléseket okozott. Az udvaron tartózkodó Kovács Mihály, amikor a fölsíke-títő robajt, mellyel az épület ósz-szedőlt, meghallotta, nyomban be-rohant és felesége segítségére si-etett. Majd telefonon értesítették a mentőket és műszaki tűzoltókat, akik vitéz Hatvány Sándor segéd-felügyelő vezetésével egy órséggel kivonultak. Kovács Mihálynét nyomban elsősegélyben részesítet-ték, mely után jobban lett, majd kiszállították a klinikára, ahol ápó-lás alá vették. A műszaki tűzoltók ezután a romokat eltakarítva meg-támasztották az épületet. A kár több ezer pengő.

Az Olasz Kulturintézet filmmatinéja

Vasárnap délelőtt az Olasz Kultur-intézet rendkívül színvonalas filma-tintét rendezett az Apolló filmszínház-ban. A matiné Debrecen előkelő tár-sadalma nagyszámúban képviseltette magát.

A filmmatiné előtt Renato Flori, az intézet igazgatója üdvözölte rendkívül közvetlen hangon a megjelenteket és ismertette a bemutatásra kerülő kul-turfilmeket.

A matiné műsorán szereplő képek minden kockájáról igazi művészet, és igazi szépség sugárzott. A esodálatos Respighi-zene alátétecsül bemutatott római kutak, szépségükkel elkápráz-tatták a közönséget. Orvietonak, a „föld hajójának”, a legszebb olasz kis-városnak tömördek középkorból ma-radt, hatalmas művészi értékű műem-lékeit tárta a néző szemé elé a máso-dik filmben, majd San Gimignano érte-keiben gyönyörködöttünk. Az első részt Amalfi képe zárta be. A második részben egy katonafilmrészlet az olasz katonák heroikus küzdelmét mutatta be a fényképezőgép lenséjén kereszt-ül, azt a esodálatos hawsot, amelyet

a Balkánon nemcsak az ellenség, ha-nem az elemek ellen is vívtak.

Az olasz filmmatiné nagyban hozzá-járult ahhoz, hogy a magyar és küze-lebbről a debreceni közönség megis-merje és megszeresse olasz barátaikat.

— Öt embert súlyosan megsebe-sített Kun Sándor pesti soffőr, aki teherautójával a Horváth úton nekijáratott egy villamosnak. Az it-tas soffőrt letartóztatták.

Hungária filmszínház

Ma először
PAUL HARTMANN,
az emberábrázolás utóérhetetlen
mesterének címszereplésével:
BISMARCK,
a vaskancellár
A mult század németország leg-
nagyobb egyéniségének életör-
tényete.
Partnerek: LIL DAGOVER,
OTTO GEBHÜR.
Előadások d. u. 5, 7 és 9 órakor!
HIRADÓ!

Német és francia lapok a Kállay-kormányról

Bécs, március 23. (MTI). A Völkischer Beobachter bécsi kiadása március 20-i számában vezető helyen foglalkozik Kállay Miklós miniszterelnök parlamenti bemutatók beszédével. Magyarország miniszterelnöke — írja a lap — világosan kifejezésre juttatta, hogy hivatali elődjének politikáját kívánja továbbfolytatni, amelyet a tengelyhatalmakhoz való hűség, valamint az európai közös ellenség elleni háborúnak Németország és Olaszország oldalán a végső győzelemig való továbbfolytatása határoz meg. Magyarország a legnehezebb áldozatokat fogja ebben a háborúban hozni, mely az országnak önvédelmi harca. Ezt a harcra küzdő katonák éppúgy megérti, mint az országban dolgozó munkás és földműves, mert ebben a háborúban Magyarország léte, vagy nemléte forog kockán, bár a küzdelem a magyar határoktól több mint ezer kilométerre folyik.

Vichy, március 23. A Temps „Magyarország a háborúban” címmel külpolitikai cikket szentel Magyarországnak, helyzetének és Kállay Miklós képviselőházi beszédének. Bardsy László hirtelen visszavonulása kissé meglepte a közvéleményt — írja a cikk —, de Kállay Miklós nyilatkozata megerősíti azt, hogy az új kormány nem jelent semmiféle politikai változást. A lap újból megállapítja, hogy Magyarország fontos tényező lesz a közeli támadások fejleményeiben.

Trányadói vichyi körökben helyesléssel és rokonszenvvel fogadják azokat a bölcs és mérsékelt szavakat, melyekkel Kállay Miklós miniszterelnök Magyarország háborújának céljáról szólott. Különböző beszédének azt a részét, amely szerint a magyar nemzet a Duna medencéjében élő szomszédai békéjének és megvédésének érdekében is küzd, hogy a Kárpátok medencéjében minden nép megtalálja nyugalmát és békés fejlődését.

Az evangélikus egyetemi ifjúság országos kongresszus szerdán nyílik meg Debrecenben

Annakidején már jelentették, hogy az ország egyetemén az evangélikus hallgatókat magukban tömörítő Luther Szövetségek V. Országos Kongresszusának megrendezésével a debreceni Egyetemi Luther Szövetséget bízták meg. A hosszas előkészületek után szerdán este a Vitezi Székházban lesz a kongresszus megnyitó ülése, amelyen dr. Sztélio Zoltán professzor, a debreceni Egyetemi Luther Szövetség tanárelnöke mond megnyitót, Dezséry László egyetemi lelkész tart előadást az evangélikus magyar életformáról, majd vitéz Nagygyörgy Károly ny. altábornagy tart Görgeyről, az evangélikus magyar katonáról előadást. A megnyitó ülés műsorán még több értékes zeneszám is szerepel.

A kongresszus előadásai csütörtökön és pénteken lesznek: Mórocz Sándor budapesti lelkész, Szijjas Pál tanár, dr. Jánossy István tanár és Járosi Andor kolozsvári esperes tartják. Az előadások után megbeszélés.

A kongresszusra az ország minden főiskolájáról nagyszámú evangélikus hallgató jön Debrecenbe.

Rendelet az angorafonalak áráról

A közellátási miniszter rendelete értelmében azok az angoranyul-tenyésztők, akik a saját termelésű angoranyul-szort gyári fondák igénybevételével dolgoztatják fel fonállá, az ilymódon nyert fonalatak nagykereskedők részére legfeljebb 10, kiskereskedők és továbbfeldolgozók részére legfeljebb 15, közvetlen fogyasztók részére pedig legfeljebb 20 százalék bruttó haszonnal kiszámított áron adhatják el. A megjelölt 10, 15, illetőleg 20 százalék bruttó haszon mindenkor az előállítás költségeihez számítható.

Komádi határában 12 ezer hold föld van víz alatt

A lavaszi áradás Bihar vármegye folyóin minden különösebb zavar nélkül lezajlott. Annál több bajt okoznak azonban a vadvízek, melyek nemcsak a termő földekből árasztottak el jelentékeny területeket, hanem igen veszélyes helyzetet teremtettek bent a községekben is. A víz sok helyt egész házsorokat már romba is döntött.

Újiráz községet a vadvíz patkó alakban teljesen körülvette. A méteres vizet nyúlógáttal próbálják visszatartani, ami ezideig sikerült is.

Komádi község határában szintén igen súlyos a helyzet. Közel 12.000 hold föld van víz alatt. De súlyos helyzetet teremtett a belvíz bent a községben is. Több ház veszélyesen megrongálódott, sőt már össze is dől. Összedőltek többek között a tanyai internátus egyik gazdasági épülete is.

Bihar vármegye vezetősége az elárasztott területeken helyszíni szemlét tartott a meglepette a szükséges intézkedéseket.

Sáskahadak és kis papagájok pusztítják Argentínában az ültetvényeket

Buenos-Ayres március 23. (NTI): Argentínában a sáskahadak különösen nagy kárt tettek az idén. Az úgynevezett langostack felhőszertől lepték el az ország nagy területeit és a mezőket, zöldségültetvényeket a földig letarolták.

A hatóságok és a gazdák a legkülönbözőbb módszerekre folyamodtak, de a szokásos módszerek eredményteleneknek mutatkoztak. Csak repülőgépekről ledobott méregporral tudták úgy, ahogy megfékezni a sáskarajok pusztításait.

A kárt még nem becsülték fel, de valószínűleg roppant nagy.

E kártevőkhöz az idej szokatlan hősségű nyáron kis, falánk papagájok is csatlakoztak, amelyek ezer, meg ezer számba lepték el a forróévi argentinai tengeri és rizsültetvényeket és csak akkor vonultak tovább, mikor már a sző szoros értelmében mindent letaroltak. A kormány jutalmat tűzött ki mindazoknak, akik ilyen papagájokat lelőnek, de ez nem használt sokat. (MTI)

Debrecenből már másfél évtizeddel ezelőtt megindult a harc a ponyva ellen

A ponyva hatásának leküzdésére Debrecenben már másfél évtizeddel ezelőtt komoly tettekkel indítottak harcot.

Egyik ilyen akció, mely Debrecenből, illetve debreceni embertől, a helyi KIE volt titkártól, Szabó Imrétől indult ki az Exodus-sorozat volt. Szabó Imre terve az volt, hogy csak is irodalmat adjon, klasszikusokat a nép kezébe.

A másik debreceni elgondolás a ponyva leküzdésére B. Halmi István tanártól ered, aki a magyar pedagógia történetében az azal a furcsa elgondolással ingyenes esti iskolájával írta be nevét, melyben mindenki azt tanult, amit akart. Ez az iskola talán az egész világ pedagógiájában egyedülálló volt, amennyiben itt nem a tanár kérdezett, hanem a tanuló és a tanár csak azt tanította, magyarul meg, amire kívánsai volt a hallgató. Mikor B. Halmi István Debrecenbe került, innen indította el nemes ponyva füzetait 17 évvel ezelőtt.

— Örvedetes, — mondotta munkatársunknak — hogy egyre erősebb megmozdulás érzik a ponyva ellen. A magyar ember szenvedélyes olvasó, talán az egész világnak nincs még egy nemzete, amely annyira lelkeiben hordomá a nyomtatott betű folyton és új ismeretek világát feltáró olvasása utáni vágyat. Sajnos, ponyvának csak azokat a 10—20 filléres színes füzeteket jelzik, melyek leplezetlenül árulják mivoltukat. Pedig van ennél ártalmatlanabb, burkolatban ponyva is... Azt hiszem novumként hangzik, ha rámutatok arra, hogy a ponyva voltaképpen már mese- és ifjúsági irodalmunkban felülte fejt. Elképesztő, hogy milyen szörnyű ponyvafüldokkal táplálják mesefüligye alatt a fogékony gyermeklelket. Másik hibába, hogy a 10 filléres füzetek mellett nem látjuk meg a 2—35 5—8 pengős ponyvákat, melyek semmivel sem kevésbé rombolók.

— Az én elgondolásom, az új, nemes ponyvát társadalmi rétegeknek csempésszük be az olvasó kezébe. Az eddigi kísérleteknél a fő hiba az volt, hogy többnyire ordított róluk az a szándék, hogy egyszerre más füld olvasmányt adjunk a ponyva szellemi fogyasztóinak kezébe, mint amit eddig élveztek. Ez nem lehet, fokozatosan kell az újhoz szoktatni és nevéni a közönséget.

— A másik módszer, amit magam is követtem, az olvasóközönség beszerzése. Gyárak, vállalatok, fizetők, kisebb és nagyobb munkahelyeket a munkaadókat, gyári igazgatókhoz, főosztályvezetőkön keresztül be kell szervezni arra, hogy minden héten, vagy hónapban az alkalmazottak

fizetésének nagyon csekély töredékét ezekre a füzetekre vonják le és aztán a füzetek kiosztását vállalják. Nagy szerep várhat itt a különböző egyesületekre is, melyek tagjaik által elhelyezhetik a kultúrmissziót végző könyvek ezreit. De terjeszthetők ezt a missziót más végányon olyan értékes irodalmi művek előadásával, melyek színdarabok, mint üzleti vállalkozásnak nem fizetnek ki magukat... Az iskolák diákjai ugyancsak nagy szerepet játszhatnak a nemes ponyva propagálása terén.

Imrédy Béla Debrecenben

Vitéz dr. Bessenyei Lajos a Magyar Megújulás Pártja helyi pártvezetője.

A Magyar Megújulás Pártja debreceni csoportja, vasárnap délután választmányi ülést tartott a Piac uca 44. szám alatt levő helyiségében. A nagyválasztmányi ülésre Debrecenbe érkezett vitéz Imrédy Béla, a párt országos vezetője is, Horváth Géza országgyűlési képviselő, az eddigi debreceni és Hajdúmegyei vezetővel együtt.

A nagyválasztmányi ülésen részt vettek vitéz dr. Bessenyei Lajos ny. tank. főigazgató, dr. Pintér Mihály középiskolai tanár, Redl Károly főorvos, Rauchbauer Ödön és Rauchbauer János Jenő földbirtokosok és mások.

A választmányi ülést dr. Pintér Mihály vezetőhelyettes nyitotta meg, majd Horváth Géza országgyűlési képviselő mondott beszédet, melyben bejelentette, hogy helyi vezetőül a párt központi vezetősége vitéz dr. Bessenyei Lajost nevezte ki s ezzel az ő megbízása megszűnt.

Vitéz dr. Bessenyei Lajos köszönetet mondott a megbízásért s átvette a debreceni és hajdúmegyei pártvezetést, majd hosszabb beszédet mondott. Vitéz dr. Imrédy Béla szöveget fel azután. Köszönetet mondott Horváth Gézának és dr. Pintér Mihálynak a debreceni és megyei szervezeti kiépítéséért, kifejtett munkásságukért, majd vitéz Bessenyei Lajos zárószavaival ért véget a nagyválasztmányi ülés. — Vitéz Imrédy Béla ezután az Arany Bikában levő lakására ment és hétfőn reggel utazott el Debrecenből.

Ezer női kalauz a budapesti villamosokon

Budapest, március 23. Újabb 700 kalauznőt alkalmazott a BESZKÁRT, úgyhogy a budapesti villamoson szolgálatot teljesítő kalauznók száma a legutolsó napok folyamán ezerre emelkedett. A múlt évben is már 30 női alkalmazott teljesített kalauzi szolgálatot s a vállalat vezetősége úgy határozott, hogy ezt a számot ezerre egészíti ki. A kalauznók toborzása most fejeződött be és 5000 jelentkező közül 700-at alkalmazott a BESZKÁRT.

A kalauznói szolgálatot nincs iskolai képzettséghez kötve, arra mind 18 és 30 év közötti asszony vagy lány jelentkezhetett. A jelentkezéket orvos szigorú pszichotechnikai vizsgálaton mentek keresztül. Aki ezen a vizsgálaton megfelelt, az függetlenül az iskolai képzettségtől, alkalmas a kalauzi teendők ellátására. A kalauznói feladatoknál természetesen előnyben részesülnek azok a jelentkezők, akiknek hozzátartozója BESZKÁRT kalauz és jelenleg katonai szolgálatot teljesít.

MEG KELL TANITANI

munkára, dologra azokat a sajnálatosan elszaporodott, főleg külsőségekről beszélték, jobb sorsra érdemes gyermek és ifjú hadakat, melyek ellepik a város egyik, másik pontját. Lapunk hasábjain foglalkoztak ezzel a kérdéssel már, de vajjon ki az ebben a városban, akit nem fogtak volna el titkon, vagy nyíltan ezek az apró és nagyobb esavargók, akik abból élnek, hogy az emberi könyörület itt is, ott is vet nekik valamit. Eltengődnék, aztán ott kerítenek, ahol lehet, nem egyszer olyan gyorsan megindulnak a bűn lejtőjén, hogy már csak a rendőrség tud közelépní...

Az egyik levente gyűlésen hallottuk, hogy vannak olyan fiatal emberek éppen a külsőségeken, akik négy év óta oda se néztek a leventeképzésnek. A külsőségi tanítók tudják a legjobban, hogy milyen gombamódra nőnek fel gyermekek minden iskolázás nélkül, mert nincs erő, nincs hatalom, mely iskolába vigye őket. A szülők, legtöbb esetben az ilyen szülők maguk nevelik bűnre, kéregetésre ezeket a szerencsétleneket és állítják az ucca sarkára pénzt keresni...

Nincs ezen mit titkolni, sajnálatosan így van ez, holott ezekből a fiúkból, leányokból igenis kell és lehet rendes embereket is faragni. Türelmetlen az, hogy itt, ott a mozik tájékán, a helyi város részeken egész csapatokba verődve nyílt naplopások között tengetik életüket. Cudarmkodnak, káromkodnak, jobb időkben gomboznak, fal melletti pénz dobálással fosztogatják egymást. Nagy és veszedelmes játék ez az élettel, mert igen sok gyermek kallódik el esztendőről esztendőre, holott lehetne belőlük rendes, dolgos embereket is nevelni. De hogyan és mikor, kérdezik sokan. Egyszerű a felelet: az a szülő, aki kiállítja a tanítva gyermekét, aki kiállítja családtagjait azért, hogy úgy szeressék meg mindennapi kenyérrelvalót, nem érdemli meg, hogy náluk maradjon a gyermek. Ma olyan időkben élünk, hogy minden emberre, főleg minden magyarra szüksége van a hazának. Nem veszhetnek el életük akkor, amikor ezer és száz helyre volna minden magyarnak ebben az országban, akkor keressen módot és alkalmat arra, hogy ezek a gyermekek tanuljanak valamilyen mesteriséget, járjanak olyan munkahelyre, ahol embert taragnak belőlük.

A hatóság pedig ne félje, hogy ezek az apró és nagyobb sihederek, suhancok, süldő leányok ácsorogjanak és kéregesseken, vegyék, ha kell törvényes úton, módon pártfogásba, ha kell szakítsák el az ott-hontól, mert olyan otthon, ahol a bűnre nevelik őket, föltétlenül árt a nemzetnek, de az egyének is.

Néhány esztendő alatt egészen bizonyos, hogy sikerül leküzdenni ezeket a nehézségeket, megtisztul az ucca, rendbe jön sok család élete, dolgozó emberekké lesznek azok, akik már úgy készülnek az életre, hogy a más nyakán akarnak élni, mert így kényelmesebb, könnyebb.

Írógép, számológép, sokszorosítógép

lökéletes javítása

HURAY okl. írógép-műszerész m.

A debreceni Ipartestület közgyűlése

A Kállay-kormány üdvözlése — Elismerés a testület vezetősége iránt — Komoly munka folyik a testületben — Foglalkozott a közgyűlés az anyag elosztás rendszerével

Dr Radó Rezső kamarai főtitkár a Tikáv ügyéről

Vasárnap tartotta meg a debreceni Ipartestület az Arany Bika dísztermében közgyűlését. A nagy számban megjelent iparosok közül megjelentek dr Koller József tb. tanácsnok a hatóságok képviselőjében, dr Radó Rezső miniszteri biztos, kamarai főtitkár, dr Pleskó András titkár, dr Serly Gusztáv fogalmazó, Bujdosó Gábor kamarai igazgató, dr Varga Lajos s. titkár, dr Csáthy Dezső és dr Ménes Lajos testületi ügyészek, Szendrey Sándor és Pataky József alelnökök.

Szondy László vezényletével az Iparos Dalárda a Himnuszot énekelte, majd Galamb Ferenc elnök szép beszéddel nyitotta meg a közgyűlést.

— Talán egyetlen foglalkozási ág sincs — mondta — amely annyira hatása alatt állana az eseményeknek, mint az iparos. Kérjük a kormányt, találja meg a módját, hogy akár mikor szűkösen is, biztosítsák részünkre a munkához szükséges anyagot. A debreceni iparostársadalomnak hazafias kötelessége, hogy az új kormányt, amelynek működésétől sokat várunk, mai közgyűlésünkkel üdvözljük.

A közgyűlés üdvözlő táviratot küldött a miniszterelnökhöz és az iparügyi miniszterhez.

Az évi jelentést — melyet a „Debreczen” hasábjain ismertettünk —, a közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

Lajos Béla aljegyző terjesztette elő a költségvetést, melyhez Krisch Károly szólt fel:

— Még nem fordult elő, hogy ilyen nehéz időben ilyen gyönyörű költségvetést terjesszen elő az Ipartestület. Ez annak a jele, hogy az iparosság megtalálta önmagát és megfelelő vezetőjét, aki olyan tisztviselőgárdát nevelt magának, amelyre az iparosság mindenkor számíthat. Vegül kérte, hogy a kormány gondoskodjék iparoskölesőről és az anyagelosztás körül teremtsen rendet. Javasolta, hogy a fontos iparoskivánságokat küldöttség útján terjesszék a miniszterelnök elé.

Az iparosok nevében Anduska közművesmester mondott köszönetet az elnökség működéséért az iparosok érdekében. Hála Istennek, amikor kint mindenféle harci zaj van, mi itthon nyugodtan dolgozhatunk.

A költségvetést egyhangúlag elfogadták.

Dr Radó Dezső kamarai főtitkár, miniszteri biztos szólt fel:

— Harmincegy éve veszek részt az ipartestületi közgyűléseken, sokszor volt alkalmam viharokat látni, a szenvedélyek kitérését hallani. Ezért különös öröm számomra, hogy — mint Anduska mondta —, míg kint a világban mindenféle harci zaj van, addig itt békés munka képét mutatja ez a közgyűlés. Ez elsősorban a vezetőség helyes irányításának köszönhető. (Zajos taps.) Az előljárással és a tisztikarral mindent megtesznek az iparosok érdekében. Háborúban vagyunk, sok mindenről le kell most mondanunk, hogy a jövőt biztosabbá tegyük a nemzet számára. Az anyagokat a legpraktikusabban kell felhasználni. Az anyagelosztás tekintetében ezek a szempontok vezetnek bennünket. Nagyon fontos, hogy a tégláégetéshez szénét kapjon a város, mert a megnyert háború után itt hatalmas építési munka indul meg, amelyhez nem lesz elég az iparosság munkaereje.

Ezután a TIKÁV-ról beszélt Radó Rezső:

— Azt hiszem, nyugodt önértéssel mondhatom, senki nincs az egész Kamara területén, akinek több jussa volna szeretni az 1934-ben életre hívott TIKÁV-ot, mint nekem. Ennek a vásárnak egész elgondolása szívügyem volt. Sesztina Jenő, Demény Alajos és én, hárman voltunk, akik a TIKÁV-ért legtöbbet dolgoztunk.

Becsülöm is ezt az intézményt. Ezt kockáztatni, amikor nem áll minden rendelkezésünkre és amikor energiánk nagyrésztét más célra kell fordítani, nem lehet. Németország, mely a vásárok és kiállítások iskola-országa, beszüntette a vásárokat. A Budapesti Nemzetközi Vásárt is elhalasztották, mert most minden energiánkat a háború megnyerése érdekében kell kifejtenuk. Háborús érdekek, hogy a lakosság a maga létszükségeit kielhigthesse, bizonyos elátottsága legyen mindenkinek és elgedetlenség fel ne üthesse a fejét.

— Nyíltan és őszintén megmondom, vannak elgondolásaink és az a meggyőződésünk, hogy nekünk még nagyobb mértékben és kiterjedtebb hatósággal kell majd megrendeznünk a TIKÁV-ot, amely Székelyföldet és az egész magyar vidéket bekapcsolja. De vigyáznunk kell, mert Debreczen visszafelé nem mehet! Remélem, hogy nemsokára a régi, integer Magyarország területén fogjuk az új TIKÁV-ra meghívni az egész ország iparoságát és kereskedelmét. Viseltessenek bizalommal az Ipartestület vezetője iránt, mert van benne akarat és kitartás, ami szükséges az eredményes eslekedetek végrehajtásához. (Taps, éljenzés.)

Galamb Ferenc elnök: A legszebb bizalom, amelyet az elnökség megkaphatott, hogy itt ma meleg, baráti szavakkal találkozunk. Köszönöm Radó Rezső miniszteri biztos úr üdvözlését és segítségét, amit az iparosok érdekében ígért. Örülök, hogy látom a szép, harmonikus munkát az Ipartestület előljárásságában, köszönöm az iparosok értékes közreműködését a belbete biztosítása terén. Anduska hozzám intézett szavai egészen meglepők, hiszen alig volt alkalmam rá, hogy vele szót váltsak, elismerő szavai további fokozott munkára köteleznek bennünket.

A nagy tetszéssel fogadott szavak után Lechner Lajos jegyző javaslatára a közgyűlés a nőiszabó szakosztály előljárássági tagjává és alelnökévé választotta Szűcs Lajos nőiszabómestert, aki tagja lett a tanonevizsgáztató bizottságnak is. Műhelyellenőrzőkhé választották: a fodrászok részéről Gaál Dezső fodrászmestert, Zsuffa László fodrászmestert, a tanonevizsgáztató bizottságba Glatz Károly és Varga László fodrászmestereket, a kozmetikusok tanonevizsgáztató bizottságába Beck Rózi és Moskovics Mária, a kosárfonók részéről Varjassy Gyula, a gumijavitók közül Pataky József lett tanonevizsgáztató bizottsági elnök, tagok: Péntek József, Réti József és Tóth István.

A közgyűlés egyhangúlag elfogadta Csöcsits Lajosnak, az élelmiszer érdekképviseleti elnöknek indítványát az anyagelosztás új rendjével kapcsolatban, Zelinger Ede indítványát az öregségi alapra vonatkozólag, az előljárásság javaslatát: az anyagelosztásba vonják be az ipartestületeket.

Egyhangúlag felhatalmazták az elnökséget: keresse meg felirattal az iparügyi minisztert s kérjék, rendelje el az IPOK a megreformálását.

Galamb Ferenc elnök bejelentette, hogy az Iparokör esztől mint az Ipartestület kulturális szakosztálya

Figyeljen a címre!

ÜVEG, PORCELÁN

üzletemet Csapó u. 20. sz. alól Csapó u. 31. alá udvarba helyeztem. Húsvéti olcsó árak, nagy választék.

Özv. Knöpfler Izidorné

fog működni. Ezt a közgyűlés örömmel vette tudomásul.

Dr Koller József tanácsnok a felügyeleti hatóság nevében fejezte ki elismerését az Ipartestület működése felett.

— Mint iparhatósági biztos — mondta — láttam az eredményes működést, az előljárásság pontos, lelkiismeretes tárgyalásait. Az Ipartestület vezetősége a belé helyezett bizalomnak teljes mértékben megfelelt. Kérem, hogy ezt az odaadó, kitartó

DEBRECZEN

5. OLDAL
1942. III. 24.

munkát folytassák a jövőben is. Az elnökség mindig megtalálta a módot, hogy az iparosok szükségletének kielégítése, vagy egyéb térer felmerült kívánságait a hatóságok előtt megfelelően képviselje. Ezzel az iparosok érdekében jó munkát végzett.

A közgyűlés Galamb Ferenc elnök zárószavaival és az Iparosdalárda énekével fejeződött be.

A Debreceni Repülő Club közgyűlése

Szilassy László főispánt egyhangúlag elnökké választották

Nagy érdeklődés mellett tartotta meg közgyűlését a Debreceni Repülő Club az Arany Bika dísztermében. Az előkelőségek közül ott voltak dr Bókay Zoltán egyetemi professzor, a klub ügyvezető elnöke, Sesztina Nagybakay Jenő felsőházi tag, Tichy Antal, dr Gaertner István tiszti főorvos, Lukács József piarista tanár, Grassl Herbert, Gyarmathy Miklós, Varga Endre számtanácsos, Des Combes Henrik, Wizer Fáy Aladár, dr Stepper Károly klubkapitány és még számosan mások.

A közgyűlés üdvözlő táviratot küldött nagybányai Horthy István kormányzóhelyettesnek, az Aero Szövetség elnökének. Bejelentette, hogy Szilassy László főispán elfogadta az elnöki tisztség vállalására történt felkérést.

A közgyűlés egyhangúlag megerőséssel közfelkeltetéssel Szilassy László főispánt elnökké választotta.

Dr Stepper Károly klubkapitány az évi jelentést terjesztette elő. Gazdag programú és értékes tevékenységről számolt be. 38 új motoros pilótát képezték ki, 16-an gyakoroltak, így 54 pilótát foglalkoztattak. A növendékek 11.396 esetben szálltak fel, 1010 óráig voltak levegőben, 17.000 kitélő fénzint használtak el, Budapestig, Nyíregyházáig, Kassáig és visszarepültek.

A jelentést a közgyűlés nagy elismeréssel és tetszéssel fogadta el.

Wizer Fáy Aladár klubkapitány jelentése-

A Polgári és Gazda Kör közgyűlése

Vasárnap délelőtt tartotta közgyűlését a Polgári és Gazda Kör nagy érdeklődés mellett. Az elnök id. Balogh István betegsége miatt nem jelent meg a közgyűlésen, helyette Mike János alelnök nyitotta meg a közgyűlést, szíves szavakkal köszöntve a megjelenteket. A közgyűlés tudomásul vette a jelentéseket és megadta a tisztikarnak a felmentést. A tisztikar választásának idejére Kertész István vette át az elnöki székét. Felolvasták a jelölő listát, melynek értelmében egyhangúlag a következőket választották meg. Elnök id. Balogh István, alelnökök Mike János, Polgáry Miklós, ügyész dr. Ménes Lajos, tb. főjegyző Kiss György, főjegyző Bakóczy Mihály, jegyző Balogh Mihály, pénztáros Lovász László, ellenőr, Vértessy János, könyvtáros Szentgyörgyi Gábor, gazda Nemes Ferenc.

Pénztárvizsgáló bizottság elnöke dr. Nagy Béla, tagjai: Zöld János, Vértessy János, Váry Szalay Gábor. Könyvtárvizsgáló bizottság elnöke H. Nagy Lajos, tagjai: dr. Kertész Kálmán, dr. Nagy Béla, Kertész János.

A választmányi rendes tagjai: id. Arany János, Balogh Sándor (Miklós uccai), ifj. Balogh István (Miklós uccai), Both János, Csokay Károly, id. Csobay Péter, Deák György, Diószeghy István, id. Kertész István, Kertész Imre, dr. Kertész Kálmán, Kovács László (Csepess uccai), vitéz Kovács István, dr. Nagy Béla, Nagy Imre, Öry István, Öry Mihály, id. Pálffy József, Pásztor Ferenc, Polgáry András, Polgáry István, Nyilas Ferenc.

ben az énk életéről számolt be a klubban. Örömmel vette tudomásul, hogy a repülőbéllyeg akcióban 493 kereskedő és egyesület hazafias buzgalommal és kötelességérzettel vesz részt. 1941-ben ismét betöltött 1200 pengő. A legtöbb bélyeget a Sesztina cég vette át, 41.000 darabot. (Lelkes taps.) A közgyűlés köszönetet és elismerést szavazott a Sesztina cégnek. Utána következnek az Arany Bika éttermei, a Hangya, a Kontsek és Kardos László cég. Felolvasták annak a hét cégnek nevét, amely nem vállalta a bélyegek elhelyezését.

Sesztina Nagybakay Jenő megköszönte a közgyűlés elismerését és kijelentette, hogy nem a cégfőnöké az érdem a Sesztina cégnél a sok bélyeg eladásáért, hanem Szabó Lajos üzletvezető, Fábán Imre levelező és Jakab Margit úrnéanyá. A köszönetet rájuk hárítja át.

Grassl Herbert pénztáros arról számolt be, hogy a klub vagyona 14.974 pengő, a pénztári forgalom 8456 pengő volt.

Wizer Fáy Aladár, a vitorlázó osztály vezetője szintén igen kiváló eredmény munkáról számolt be. A közgyűlés akcióit indít, hogy a klub szétzedhető hangart kapjon, amelyet a vidéki tanítványok színhelyére elvihet. A vitorlázó növendékek 2107 felkészítést végeztek, 14 növendék motoros kitépésre ment.

Bókay Zoltán elnök zárószavaival fejeződött be a közgyűlés.

dr. Tóth István, Kegyes János, Vértessy Gábor, Virágos Lajos, Kovács István (Hatvan uccai), Vilmányi János, Váry Szalay Gábor.

Az újra való megválasztást, a bizalmat Mike János alelnök köszönte meg a közgyűlésnek és ígérte, hogy a régi neves debreceni kört tovább fogják fejleszteni.

Szaporodnak az autólópások Debreczenben

Az utóbbi időben elszaporodott Debreczenben az autólópások száma. Ismeretlen tettesek a különböző garázsokban elhelyezett autók gumikerekeit és más értékes alkatrészeit leszerelik. A napokban Galántfy Lajos zenetanár autójának lopták le a kerekét, most pedig dr. Láréné Béla fogorvos, Péterfia-utca 18. szám alatti lakos lett feljelentést ismeretlen tettes ellen, aki az Erzsébet-utca 28. szám alatt Neulander Andor nyitott faszínjében elhelyezett gépkocsijáról 260.518. gyári számu, Cordatic gyártmányú autóköppényt tömlővel és tárcsával együtt ellopta közel 1000 pengő értékben. A rendőrség erőyes nyomozást indított az autólópások közrekerítésére.

Sport ruhát, vagy szalon ruhát? Keresse fel Bolla Kálmánt

Uriszabóság

Piac-u. 32. Telefon: 39-60.

Debrecen a régi magyar irodalomban

Ezen a címen érdekes kis könyv jelent meg az 1941. év végén. Nem rendszeres irodalomtörténeti tanulmány, hanem szemelvénytöbbség. A szemelvények azokból a művekből vannak kivéve és összeszedve, melyek Debrecenben jelentek meg, vagy debreceni íróktól származnak, a XVI. század kezdetétől a XIX. század elejéig.

A szemelvényeket, ezeket a mozaikdarabokat Molnár Pál, a jól ismert, szorgalmas irodalomtörténetíró állította össze, még pedig egyházi és világi művekből, verses és prózai, eredeti és fordított, magyar és latin termékekből, nyomtatott és kézirati szövegekből. Sorban mutatkoznak be Debrecen nagy tudosai, jobban mondva tudományos művei, Méliusz Péter, Maróthy György, Hatvani István, Budai Elzsábas, valamint a hírhedt várt Debreceni Grammatika és a jó hírű máig megtartott Debreceni Fővárosi könyvtár. A költői műveket főképp vallásos énekek képviselik, így a debreceni református énekeskönyvből öt dicséret, a versek között ott találjuk Varjas János „Megtért ember énekjét” ezt a csupa e és é magánhangzós szavakból összemesterkelt hosszú költeményt, de természetesen csak kivonatként.

Latin versek is tartják a gyűjteményt, köztük a XVIII. században sokat magasztalt Németi Pálnak egy asklepiadesi versszakokba foglalt ódaja valamint a Kálvina Institutio-ja és Voltaire Henriása képviseli, talán azért, hogy szemben álljon egymással, a dogmákra épített hitvallás és a dogmákhoz nem kötött felvilágosodás.

Mindabból a szerkesztő csak egy kis kóstólót ad, de az a kis kóstoló többre térjedhetet volna, ha a bemutatott művek közül elmaradt volna a Debreceni kódex, ez a középkori legenda-gyűjtemény és a Lugossy-kódex, ez a XVII. századi verses antológia, melyeket Debrecenben őriznek ugyan, de amelyek sem szerzőjüknél, sem tárgyuknál fogva nem tekinthetők debreceni műveknek.

A könyvecske, melynek gondos összeállításában Molnár Pálnak, a buzgó tanárnak, gimnáziumi lelkes tanítványai segítettek, három előszó vezet be, tudnillik a szerkesztő magyarozatán kívül Révész Imre püspök meleghangú ajánlása és Gulyás Pál Debrecen dicsőítő költeménye.

A könyvecske elsősorban irodalomtörténet — tanulónak a kezébe való, de haszonnal forgathatják mindazok, akik érdeklődnek Debrecen irodalmi múltja iránt. K. A.

A ref. gimnázium népi tárgyú ünnepélye

Ma, kedden délután 5 órakor lesz a ref. gimnázium tornatermében az önképzőkör által rendezett népi tárgyú ünnepély főpróbája. A szerdai előadásra a jegyek nagyrésze már elkelt, a csütörtöki előadásra még kapható dr Bertók könyvkereskedésében és a gimnáziumban. A nagyszámú próba után valóban meggyőződhetünk, hogy ez az új szerű ünnepély éppen azokat a rejtett kincseket hozza előnk, amit eddig legjobban nélkülöztünk: népi életének eseményeit és mindent a népdal varázsával vonva be.

A kiváló szereplőgárda élén áll G. Génesi Sárika, akinek hájos egyénisége, játéktudása és finom hangja egymagában is élményt nyújt mindenkinek. Bakó Andor erős humorja önmagában is kifejezője a magyar legény kemény egyéniségének. A lányok közül külön is élményt jelent az a esikostánc, amelyet a Borsos Sándor helytartófelügyelő hat VIII. osztályos diák mutat be. Szécsény Gyula hangszerelése teszi valóban élménnyé azt a zenét, amit a nép dalol a Dóczy tanítónőképző intézet növendékeinek szereplése csak emeli a balladajátékok színi hatását.

Rekamiék és fotelek, hencserket olesón készít SZABO JÓZSEF kárpitosmester, Szent Anna 10-12. Városi bérház. — Telefon: 34-07.

Makkai Sándor érdekes cikke az álprófétákról, a népi irodalomról és az „irodalom-zsandárok”-ról

Makkai Sándor debreceni egyetemi professzor, Erdély volt református püspöke rendkívül érdekes cikket írt a Református Élet új számába „Mit szabad írni az íróknak?” címmel.

Makkai Sándor felveti a kérdést, hareoló világban mi a jelentősége az irodalomnak. Megállapítja, hogy változatlan törvényszerűségei vannak, amelyek a szellem örök lényegéből következnek. A maiban is az érdeklő, ami maradandó, belső életfolyása, hogy az örök humánmotot igyekeznek ábrázolni. Ezután így ír:

— Az irodalmi élet alapfeltétele egy érintetlen szabadságjog, mely egyúttal a legmagasabb kényszerítés is.

— Az irodalom nemzetünk életének ma is nélkülözhetetlen erőforrása, melyből bűnbánat, elszánnás, önismeret, építőakarát és vigasztalás árad. Ezért meg kell védnünk attól, hogy hebeburgya vagy erőszakos álpróféták mindenféle tilalomfa felállításával megsebezgyéntsék, egyoldalú, lényegtől idegen érdekek szolgájává alázák s olyan területekre szorítsák, amelyeken saját hivatásának megtagadásával csak kontárkodhatik.

— Az igazi irodalom, mint a magyar természet és szellem művészi tükrö, osztálytalan szemléletű. A magyarság létérdeke pedig ma az osztálytalan testvéri nemzetközösség megteremtése. Ehhez a nagy kötelességhez és feladathoz az irodalom éppen azzal járul hozzá, hogy egyetlen társadalmi rétegnek sem adja oda magát kisajátított propagandaeszközzé, hanem az egész és örök magyarság ábrázolója és szószólója kíván lenni. Társadalmi elszigetelések, ellentétek, osztálygyűlölet felett, ezeknek kiegyenlítését munkálja a művészi látomás hatalmával.

— Ma hangos a levegő a népi irodalom jelszavától. De ha ez az irodalom azt jelenti, hogy csak egy, különben elég zavaros értelemzett szociális réteg életéről és igényeiről szabad írni s minden másról legfeljebb csak elítélőleg és megvetéssel, vagy sehogyse, akkor tiltakoznunk kell ez ellen a nemirodalmi irodalompolitika ellen. »Az időszerű népi szociális problémák egyeduralkodó, kardoskodó irodalomzsandárok a magyar nemzeti társadalmi egységnek nem tesznek jó szolgálatot, az irodalmat magát pedig lényegiről idegen kényszerítés jármába szorítják.

— Ezzel szemben azonban igenis ismerünk és becsülünk egy népi irodalmat, melyet nem a tárgyain választott társadalmi réteg kizárólagossága tesz népivé, hanem az örök népiség, azaz a magyarság ősi, eredeti lényege nyelvben, gondolkodásban, vágyakban, jellemében, művelődési értékben. Ez a népiség azonban közös és osztálytalan tulajdon minden magyar embernek, akármelyik társadalmi réteghez tartozzék is...

— Ne engedjük meg senkinek, hogy az írói szabadság és a nemzeti létérdek tudatlan vagy szándékos megsértésével felparellázza a magyar életet az írók számára, kerítésekkel és táblákkal adva tudtukra, hogy hol szabad és hol nem szabad járniok.

Hetven kiló cukor ügye a debreceni törvényszék előtt

Érdekes vallomás a befőzési cukorutalványokkal kapcsolatban

Dr Pogány Béla törvényszéki bíró a debreceni törvényszéken hétfőn délelőtt tárgyalta B.-né ügyét, aki, mint ismeretes, azért került a bíróság elé, mert 70 kiló cukrot adott el a vád szerint 2,20-as árrban. A rendőrségen a nyomozás kezdetén lagadta, hogy ő cukrot adott el nagyobb mennyiségben és csak később, a tárgyalás első idejében ismerte be, hogy adott tényleg cukrot, de mint mondtotta, az megtakarított befőzési cukor volt, melyet vidéki rokonaitól kapott és itt Debrecenben adott el ismerőseinek.

A vádlottak padjára került vele együtt most a tita is, mert az egyik tanu szerint ő is adott át cukrot előadásra. Most hallgatta ki a bíróság először. Tagadta, hogy cukrot adott volna. Nem is volt a Színház-átjáróban lévő szobácskában, ahol a tanu szerint a cukor átadásnál tartózkodott.

B. Sándorné beismerte, hogy vásárolt cukrot, de a rendes befőzési cukoráron és nem 2,20-as árrban.

Nemes Géza közművesmester, aki a légvédelmi pincét készítette B.-ék házában, elmondotta, hogy látta, hogy a kamarában sok cukor van. Kérte, hogy adjanak neki is, ha ilyen sok van. Kapott tíz kiló cukrot ajándékba, mert pénzt nem kértek érte. A háznál különben jó ismerős.

B. Lajos kijelentette a bíró kérdésére, hogy kapott 8-10 kiló cukrot ajándékba, pénzt nem adott érte.

Pogány Béla dr bíró: Különös eset. Nem tartották gyanusnak. Más dekánként kapja a cukrot és ajándékba kapnak tíz kilókat?

Géder Sándorné tanutól azt kérdezte meg a bíró, hogy adott-e cukorszemélyeket. A tanu határozottan jelentette ki, hogy nem adott és nem tud semmiről semmit.

Nagy Balázs házimester szerint a cukor ára 2,20 volt. Kiss Ferenc, aki a közlekedési hivatalnál igazgató, kijelentette a bíró kérdése,

hogy nem tudja, hogyan jutott B.-né a cukorhoz.

Dr Pogány Béla bíró: Meg volt a a lehetőség arra, hogy a kereskedők által már beadott szelvényeket beváltásák?

Kiss Ferenc: Abban az időben meg volt a lehetőség. A befőzési cukrot személyenként három kilót kaptak az igényjogosultak. A beadott utalványt megegyezően ki lehetett váltani, ma már ez nem lehetséges.

Bíró: Megállapították, hogy vizsgálás történt az utalványokkal?

— A vizsgálat ezt kétségtelenül megállapította.

— Volt hiba többek elszámolásában?

— Volt. Nem volt elegendő utalvány az elszámolásnál kéznél. Gondoltam arra is, hogy hátha idegenek lopták el az asztalról a kész utalványokat és úgy kerültek azok beváltásra.

A szakértői vélemény meghallgatása során kiderült, hogy a befőzési cukor személyre szól, eladni nem lehet, mert kihágást követ el, aki továbbadja.

A védő azt hangsúlyozta, hogy árdragítás nem történt.

A szakértő szerint láncolat történt a cukorral és az forgalomba nem kerülhetett szabályos úton. Az egyengős felárat csak a jogos igénylővel szemben számította fel az állam, másra ez az árfelemlés nem vihető át árdragítás nélkül. A bíróság elnapolta a tárgyalást április 7-re.

Gyógynövény-szedési jogot

a hajdúhadházi Nagyerdőbirtokosság március 29-én délelőtt 11 órakor két évre herbeadja. Árverési feltételek megtekinthetők a hivatalos órák alatt.

Ma kezdődik az idegenvezetői tanfolyam

A Debrecen Város Idegenforgalmi Bizottság által rendezendő idegenvezetői tanfolyam ünnepélyes keretek között ma délután 5 órakor nyílik meg a városházán, a 34. sz. teremben.

A tanfolyamon jelentkezettek rövid három hét alatt kiképzést nyernek, elméleti és gyakorlati tudásukat természetesen állandóan szeltesbítik későbbben is. A sikeresen vizsgázókat elsősorban a hazaföldi idegenforgalom vendégei kaulozására kéri majd fel.

Evangélikus egyházi közgyűlés

A debreceni evangélikus egyházközösség vasárnap tartotta évi rendes közgyűlést az egyház tanácstermében Tomesányi Gábor felügyelő és Dr Pass László tb. esperes, lelkész elnöklésével.

Tomesányi Gábor megnyitó beszédben a gyülekezet hódolatát fejezte ki Kormányzó Urunkkal és fiával, a kormányzóhelyettessel szemben. A közgyűlés szeretettel köszöntötte új választott lelkészét, Dönsz Tivadart, akinek a működéséhez szép reményeket fűz. Dr Pass László a múlt évi egyházi életéről terjesztette be lelkészi jelentését, mely a 10-ik jelentős debreceni működése óta, Szánó Lajos egyházi számvevő az egyház, múlt évi számadását ismertette, melyből az tűnt ki, hogy az egyháztagok adózása példás, a gyülekezet pénzügyi helyzete szilárd, ami az önzetlenség, lelkiismeretesen dolgozó egyházi pénzügyi tisztviselők érdeme. Ezenkívül több egyházi belügyet intézett el a közgyűlés, mely elejétől végig bensőséges, ünnepi hangulatban folyt le.

A közgyűlésen megjelent az Enyingi Török Bálintné Hírlégyedet képviselője is Törzsay Henrik elnök vezetésével, kiket örömmel láttak körükben a közgyűlés tagjai.

Hogyan alakult meg Hargitaváralja jelképes székely község?

1921-ben, amikor az erdélyi menekültek, számított székelyek ezerszámba jöttek át a trianoni határon, Köllő Ignác, Marostorda vármegye egykori híres alispánja, aki maga is a menekültek taborába tartozott, Budapestre érkezése után nyomban hozzakezdett a földtől elszakított székelység megszervezéséhez. Néhány társával Budapestten megalakította a Hargitaváralja jelképes székely községet, melynek első bírása Genesy István törvényszéki tanácselnök volt. A központ a fővárosi székely község mintájára Debrecenben, Szombat-helyen, Újpesten és más helyeken alakultak hasonló társulások, amelyek a központi irányítás mellett kitartó harcosai voltak az Erdély visszaszerzésére irányuló munkának. A községnek 1941-ben már 2500-ra szaporodott a taglétszáma. Köllő Ignác kezdeményezését tehát teljes siker koronázta. Ma már a Hargitaváralja jelképes község nemcsak erkölcsileg, de anyagiilag is számottevő tényezőjévé vált országunknak. 1941 őszén 500 udvarhelymegyei székely asszonyt vitt a község a fővárosba, akiknek hathatón át tartó munkát bízottott és lehetővé tette, hogy 52.000 pengő megtakarított keresetet vihessenek haza. Nemreagen alakult meg a Hargita Szövetkezet, melynek célja, hogy a hazatért Székelyföld gazdasági erejét bekapcsolja az anyaország vérkeringésébe.

A Hargitaváralja jelképes székely község Debrecenben is szép, értékes és eredményes munkát fejt ki dr. Fazakas Sándor egyetemi m. tanár vezetésével.

H I R E K

„DEBRECZEN“

szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József királyi herceg u 1. (Bikabérbáz.) Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás.) Előfizetési árak: havonta 3.— P, negyedévenként 8.70 P. Ára: hétköznap 12 fill., vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, márc. 21-én reggel 8-tól, 28-án reggel 8-ig: „Aranygyal“ Plac 50., telefon 24-53 „Reményesség“ Csapó 22. telefon: 14-21 „Isteni gondviselés“ Petőfi-tér és Teleki ucca sarok, telefon: 32-81. — „Sas“ Hatvan ucca 61. telefon: 11-93.

Kirakattrendezés

a Pári kereskedelmi II. osztályban. Az iskola csengője élénk borregéssel jelezte a háromnegyednyolcat. A fiúk csoportokban beszélgetve jönnek. „Igyekezünk, szólt az egyik kerista — mindjárt nyolc óra!“ A korai nap fénye irigylkedve csillan meg arany osztályjelzésén. Másodikos. Kezében hatalmas csomagot szorongatva, párosával ugrálja a lépcsőket. Az utána jövő csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudja követni. Az ő kezében is csomag van, csak hogy jóval nagyobb és nehezebb. Kirakattrendezésre készülnek a fiúk.

Nézünk csak miket hoznak a kirakattrendezéshez? Az egyik alacsony „láng-hajú“ fiú éppen most teszi le csomagját Gyermekkorj emlékeit hozta el. A másik „hazai törékeny holmik“ alatt görnyed, a harmadik — az osztály élénk bahotája közepette — hóna alatt hirtelen citerával, nyakatlan hegedűvel lép be. Kezdődik a kirakattépités.

Szorgos kezek dolgoznak a kirakaton, hogy az minél szebb, minél megkapóbb legyen. Finom hozzáértéssel simítják ki a szövet ráncát, rendezik el a fodrokat. Nagyobb áhitattal csinálják ezt, mint egy másodfokú egyenlet rendezését. Ha megnézzük a kirakatra kített árukat, akkor azt látjuk, hogy ezek az árúk kiválóak. A hegedű fényesre csiszolva, a citera felhúrolva, a babakelengyék elrendezve csalogatják a vevőket. A kereskedőnek arra kell törekednie, hogy a kiállított árú a lehető legfinomabb minőségű, a legmutatósbab legyen, hogy megnyerje a vevők tetszését. Ha ránez a vevő egy kész ruhára, elégedetten húzza ki a mellét, simítsa végig a derekát s úgy érezze, mintha máris rajta feszülne az.

Rendezés közben egy kis baleset is történt a „hangszer üzletben“. A klarnét magától megindult s éppen az egyik kirakattrendező lábára esett. Erre megszólal a szomszéd kirakattrendezője: „Na szerencse, hogy nem zongorakirakatot rendezel!“

Egymásután készülnek el a kirakatok Itt van mindjárt mellettem egy remek kirakat. Rendezője nagyszerű vonalvezetéssel, szövet hullámozgatással, ráncokkal ügyeskedik. A kirakat uralkodó színe élénk. Ez igazi tavaszi idény kirakat.

Nem marad el mögötte egy cérnaszállal sem a kézimunkakirakat. Kirakattrendezője jól ért a színhatásokhoz, fogásokhoz. Mintha egy szép színes virágot néznénk, úgy látjuk ezt az egész kirakatot. Pompás az összhang!

A készárú kirakatokban két-három tárgy. Rendezője jól tudja, hogy ma nem lehet mindent belerakni a kirakatra. Kidolgozottak, páratlan beállítások az árúk.

Az üvegkirakat árúin izléses árjelző cédulák. A mesebeli Pinocchio az árjelző. Mondhatom nagy hatása van.

Akár merre nézünk, mindenütt kirakat. Mindegyik kirakaton ott él a rendező lelke, amelyet a kirakati tárgyakba öntött bele. Nincs olyan kirakat, amely ne tartalmazna valami újat, valami ötletességet.

Igen, ezek a fiúk az eljövendő kereskedői, akik ha kell kirakattrendező, kiszolgálók, könyvelők pénztárosok levelezők, üzletvezetők, vagy cégvezetők Balajthy Kálmán.

Megay-Meissner Károly országgyűlési képviselő beszámolót tart március 29-én Nádudvaron és Püspökladányban.

Tizenhárom ifjú gazdászleány a keresztánia az egyhetes kis Buzás Károlynak

A pallagi akadémia 13 nőhallgatója elvállalta egy tehenész kilencedik gyermekének keresztanyaságát — A keresztapa dr. vitéz Benke Gyula tanár lett

Csillag szemű, a nagy munka lábában kipirult arcú leányokkal beszélünk tegnap... Büszke örömmel ujságotlák, hogy boldog keresztanyák, elvállalták március 15-én, a szabadság ünnepén született kis Buzás Károly keresztanyaságát...

A hölgyek valamennyien a pallagi gazdasági akadémia hallgatói, s itt adjuk névsorukat is, amely a kis, mit sem sejtő Buzás Károly anyakönyvi kivonatába be fog kerülni, mint boldog keresztanyák neve: Bajcsi Magda, Berényi Iluci, Bódy Lili, Boór Emmi, Hollós Kati, Furkó Anna, Ferenczy Magda, Kozlovsky Kiss Kati, Kürthy Kató, Matis Sári, Seress Erika, Valent Irén és Vincze Ilona.

A ritka esemény iránti kíváncsiságunk újabb, meg újabb kérdéseket szegezett a hölgyeknek, akik aztán készségesen elmondották, hogy a kis Buzás Károly apja, Buzás István a pallagi akadémia gazdaságában tehenész. Felesége március 15-én adott életet a kilencedik gyermeknek. Eddig ugyanis volt már hat fia és két leánya a szegénysorsú tehenésznek, aki rendkívül nehéz munkát végez és sok gyermekének eltartása nehéz feladatot ró rá.

Rásó István alispán elnöklésével tartott városi közgyűlésen Hajdúböszörményben városi állatorvossá megválasztották Radó Andrást, míg városgazdává Uzonyi Józsefet választották. Az alispán a hétfői napon a vármegye több községét látogatta meg.

A tiszafüredi személyvonat közlekedésével kapcsolatban közli az üzletvezetés, hogy a vonat Püspökladányból indul mártól kezdve 11 óra 50 perckor, Karcagra érkezik 12 óra 27 perckor és onnan megy tovább Tiszafüred felé. Karcagról indul vissza 17 óra 12 perckor és Püspökladányba érkezik 17 óra 27 perckor.

A homokkerti egyházközségben al-dásosan működő „Tabitha“ nőegylet vasárnap műsoros előadással egybekötött teastélyt rendezett. A megnyitó beszédet Kovács József homokkerti lelkipásztor tartotta. Szavalt Eneydi Zsuzsika. Dr. Farkas Pál lelkész a nagy magyar ázsiai utazóról, Körösi Csoma Sándorról tartott értékes előadást. Monológot adott elő Nagy Ica. Baja Mihály költő-pap három hangulatos költeményét olvasta fel nagy tetszés mellett. „Falusi kisleány, városi menyecske“ című darabban szereplők voltak: Takács Böske, Tóth Irén, Kulcsár Manci, Nagy Ica, Mester Böske, Takács Irén, Takács Ica. Záróbeszédet Kovács József mondott.

A Quadrartitum történetét ismerteti dr. Baranyi Béla egyetemi tanár a Tisza István Tudományos Társaság rendes tagja, a társaság csütörtökön délután félhat órakor a Déri-múzeum előadótermében tartandó felolvasás ülésen. A nagytudás jogtörténész professzor a magyar jogtörténet egy rendkívül érdekes háttérű kérdését választotta előadásá tárgyának. Az előadás új szempontokat hoz a Quadrartitum megítélésére, hogy vajjon tényleg kárba vesztett kísérletnek kell e tekinteni a magyar joganyag kondifikációjára vagy pedig a magyar jog ügyének hasznára vált-e. Az előadás iránt jogi körökben nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Súlyos égési sebekekkel szállították a debreceni gyermekakadémiára Czifra Antal 9 hónapos gyermekét, dorogi lakost. A kisfiú állapota életveszélyes.

Jelentkezzen a rendőrségen: akitől kerékpárt loptak el. A rendőrségen három lopásból származó, lezserelt kerékpár van. Akitől az utóbbi időben kerékpárt loptak, jelentkezzen ezeknek megtekintése végett Szent-irmay Elemér detektívnél rendőrség II. emelet 86/a szoba.

Az érzőszívű leányok segíteni akarnak rajta azzal, hogy elvállalták a kilencedik gyermek keresztanyaságát. Már elkészítették lázas munkával a kicsike kelengyjét, most éppen játékokat igyekeznek összeszedni, csörgőt, megymást, már amire az ilyen csöppségnek szüksége van...

A kis Karsai, a leányok elbeszélése szerint, pompás, egészséges kis lurkó, keresztanyájával szemben igen bátor magatartást tanusít, hosszasan és kitartóan néz szemükbe két fekete szemével, sőt időnként hamiskás mosolyt is megereszt...

A kisfiúnak keresztapát is szereztek a leányok dr. vitéz Benke Gyula akadémiai rendes tanár személyében. Buzás Károly keresztelője ma délután fél 12-kor lesz a pallagi elemi iskola I. osztályában. A keresztelést vitéz Szabó Endre református lelkész végzi. A kis ünnepségen megjelenik dr. Gulyás Antal, az akadémia igazgatója is.

A leányok még nem tudtak meg-egyezni abban, hogy ki tartsa keresztvív alá a kis csöppséget, valószínűleg sorsolással fogják kijelölni ezt a társukat, aki a többiek nevében is, a keresztvív alá fogja tartani a kis Buzás Karsit... (pjl.)

A debreceni Kereskedő Társulat közli az érdekeltséggel, hogy a kereskedők képzettségéhez kötéséről és a kereskedők személyzetéről szóló törvénytervezet megjelent. A törvénytervezet ismertetni kívánjuk és az ismertető előadás megtartására dr. Pleskó András kamarai titkár urat kérjük fel. Az előadást folyó hó 24-én, kedden este 8 órakor tartjuk meg a társulat dísztermében, amelyre úgy tagjainkat, mint minden érdeklődő kartársat tisztelettel meghívunk.

A házasságok tíz százalékát bontják fel — mondotta Glatfelder püspök szegedi előadásában és ez annak az eredménye, hogy a férj és feleség nem élettársként állanak egymás mellett. Az emberi önzésből fakadnak a bajok. Helyre kell állítani Isten törvényét, hogy a családi élet ismét szent legyen.

A Házfelügyelők Egyesülete jubiláris közgyűlést tartotta Budapesten. Hódoló táviratot intéztek a Kormányzó és Kormányzó-helyettes Urunkhoz. Ismertették a házfelügyelők sérelmeit. Küldöttségileg kérték a belügyminisztertől a lakóörsszabályzat módosítását és az ingyenmunka megszüntetését.

Hatnapi elzárás, mert nem jelentette be magát. Weisz Zoltán szalmári lakost a debreceni rendőrség, mint büntetőbírósg bejelentési kötelezettség elmulasztása miatt vont a felelősségre. Dr. Bozók Lajos rendőrtanácsos, mint büntetőbíró a bizonyítási eljárás lefolytatása tuán Weisz Zoltánt hatnapi elzárásra ítélte. Az ítélet jogerős.

A forró gyantára vigyázatlanul benzint öntött a kolozsvári Buzás gyárban egy munkás. A benzín felrobbant és négy munkás összeégett. Súlyos sebekekkel szállították őket kórházba.

Féltékenységi drámák Budapest. Dankovics György pesti góplakatos különváltan élő feleségét, Bárány Mária-t, mert az asszony nem volt hajlandó hozzá visszatérni, konyhakéssel összeszurkálta, aztán önmagát szúrta mellbe. Az asszony könnyekben, a férfi súlyosan megsérült. Ugyanekas féltékenységből lugkőve merényletet követett el férje ellen Kurtyán Mária 43 éves munkásnő. Breunza István 28 éves kövességét maróhullal szemkötő öntötte. A fiatalember mindkét szemvilágát elveszté.

DEBRECZEN

7. OLDAL.
1942. III. 24.

Az OTI jubileumára

Árpádnázi boldog Margit egykor Gyógyítgatta a sok beteget, Biborpalástját is oda adta Annak, ki már fázott eleget... Magyar Taygetos meghalt azóta Az árvák is kapnak meletet, A szegények nem pusztulnak sorra — Előztük a sötét fellegot.

All a torony messzire tekintve, Anonymusnak szobra égbe ér. Eltűnt a könny, a sok síró szájról Szép gyógyulást az Orvostól kér Torony alatt, egy hatalmas gárda Nem kérdezi mi ezért a bér, Kérlelmek és zútkok özönében Mindenkinék csak egyformán mér.

Fel a fejjel és fel a szívekkel! Ma szárnyaljon az OTI-ra nőta Özvegy, öreg, árva s beteg tagját Ha jog volt rá, mindig megöyta. Menjünk tovább, öklök erejében Szóljon az ünnepi orgona. Tudjuk jól azt, Krisztus is csak jót tett, Mégis bére volt a Golgota.

Vékony Antal.

Kijelentés elmulasztása miatt 200 pengő pénzbüntetésre ítélte dr. Papp Menyhért rendőrtanácsos, mint rendőrségi büntetőbíró Nussbaum Jenő szesznyakkereskedő, volt Dégenfeld-tér 10. szám alatti lakost, aki a közelmúltban Budapestre költözött és nem jelentette ki magát debreceni lakosából.

Készülnek a világ legkisebb, legolcsóbb és legtakarékosabb tűzhelyei. A sárgarezezt s nikkelozott fémburkolatban tűzálló anyagból készült, faszénfűző nélkülözhetetlen lesz a háztartásokban, magánosoknál, nyaraláson és kiránduláson egyaránt. Egy kiló faszén 10 óra hosszúra elegendő. Ára 5.90 fillér. Megtekinthető és előjegyezhető a tiszántúli képviselőnél, Nagy Béla műszaki vállalatnál, Árpád-tér 38. szám. Telefon: 17-87.

Költözés közben 1000 pengő értékű ruhaneműjét ellopták. Kispál Gyula kereskedő, Domb-utca 19. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki költözés közben ellopta 1000 pengő értékű ruháit, több öltöny ruháját, fehérneműt, fényképezőgépet, aktataskáját és bőrdíjóját. A rendőrség nyomában van a tettesnek.

Keeskenémen csak libasírt kaphatnak a zsidó fogasztók. A polgármester a kormánybiztos jóváhagyása mellett léptette életbe ezt az új rendet.

Besurranó tolvaj elloptott egy kabátot, két párnát és egy kacsát Varga Jánosné Bujdosó-utca 30. szám alatti lakostól. A kár 150 pengő.

Lopások. Ellopták télikabátját a fűcsokollábó: Vedres Gyula bádgos, Eötvös-utca 88. szám alatti lakosnak 50 pengő értékben. — Kenyérjegyét és zsirjegyét ellopta ismeretlen tettes özv. Balogh Péterné Böszörményi-út 85. szám alatti lakosnak. — Zselétolvaj ellopta pénztárcáját 60 pengővel Sipos Teréz József kir. herceg-utca 18. szám alatti lakosnak az egyik hentes üzletben. — Betörték éléskamrája ablakát és 300 pengő értékű kolbászt, szalonnát, valamint egy férfibuzát loptak Weichner Sándor béreséplő, Dembinszky-utca 24. szám alatti lakostól. — Ellopták retiküljét 180 pengővel Barabás Arthurné Széchenyi-utca 19. szám alatti lakostól a piacon.

Szappant és lisztet loptott besurranó tolvaj Somogyi Sándorné Olaj-út 13. szám alatti lakostól. A rendőrség minden esetben megindította a nyomozást.

**Alkalmi áron beszerezheti
alma szükségletét
Hatvan-utca 41.**

Nagyobb mennyiséget árengedménnyel a raktárból szolgálunk ki.

Színház, film, szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Kedden este: Négy asszonyt szerettek filléres helyátrak.
Szerdán délután és este: Túl a Nagykrivánon.

Csütörtökön este: Cornevillei harangok, Kiss Ferenc vendégjátéka.

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTI:

Kedden este filléres helyátrakkal Négy asszonyt szerettek, a legszemélyesebb Boesckay-vígjáték.

Szerdán délután és este: Túl a Nagykrivánon remek, mulatságos Farkasoperett.

Csütörtökön este a Cornevillei harangok, gyönyörű Planquette-operettben pénteken este Cyrano-ban lép fel KISS FERENC, a legnagyobb magyar színész. A Kiss-esték előjegyzett jegyei már kiválthatók.

A színház igazgatósága kéri a nagyérdemű közönséget, hogy a Kiss Ferenc vendégjátékokra bérlethehelyeiket tekintettel a nagy érdeklődésre az előadás előtti napon váltásák ki.

SZÍNHÁZI KISTŰKÖR

ZÁDOR Mária romantikus eljegyzéséről írnak a pécsi lapok. Az Ungvársulat bemutatta Pécsen a „Szökőkút” című művét. Az előadást megnézte egy Pécsen járó bácskai nábob, Tatárszky Dusan úrné. A színházi előadást barátságos ismerkedés, fellángoló szerelem, ezt pedig eljegyzés követte. Az esküvő dispenczióval a héten csütörtökön lesz és azon a menyasszony részéről Belezna Unger István, a vőlegény részéről Romanics László úrné lakos lesz házassági tanú.

TUL A NAGYKRIVÁNON, Farkas Imrénének ez a kedves, mulatságos operettje szerepel szerdán délután és este műsorban. A három tót remek humoros figuráját Szokoly Gyula, Lendvay Lajos és Földessy Lilla személyesítik meg.

A Dahlke-trió Mozart-esté

Mozart művészetének szentelte tegnap hangversenyét a Zenekedvelők Köre. A halhatatlan német zeneköltő önmagát beszélő művészetét ihletett kézzel és a szíva művésziért hevülő lélekkel tolmácsolta a Dahlke-trió.

Az est bevezetésül dr. Pukánszky Béla professzor méltatta az est jelentőségét, költői lendületű szavakkal cselelt Mozart lángelképének legsajátosabb vonásait. Különösen kiemelte a nagy zeneköltő német jellegét, amely a különböző stílusi hatásokat sajátos színezettel, zamattal hatja át.

Az est hatalmas műsorán az E-dúr-trió, a gondolkára és zongorára írt szonáta, egy klarinéra és zongorára írt larghetto és prof. Dahlke előadásában az Es-dúr varrások, C-dúr induló és a népszerű Rondo „Alla Turca” szolgálta a Mozart-emlékeztetést.

Az előadó trió tagjai: prof. Dahlke, prof. Schütz és prof. Richter, mind kiválóan képzett muzsikusok. Leikes áhitattal merültek el a mozarti zene mélységeibe és tiszta kézzel áldoztak a muzsika szent oltárán Mozartnak. Voltak ihletett percek, de néha előadásuk tanárossan hatott a előadásbeli felfogásukkal néhol pl. a Török-indulónál nem értettünk egyet. Különös szépségek forrása volt a Larghetto nemes mérték-tartással előadva. A kitűnő trió ráadás-számul igen értékes számmal kedveskedett egy modern berlini zeneszerző, Schubertnek a mozarti német néptáncra írt parafrázisszerű triójával, amelyet Magyarországon először játszottak.

A mozarti részben debreceni énekes-nők mutattak be részleteket Mozart operaköltő nagyságából. Mátyás Mária a Varázsfuvolából énekelt két szép áriát szép sikerrel, különös nagy közönségsikere volt G. Geneszy Sáriának, aki a Figaró házasságából énekelt. Feltűnt Kátsz Anna szép éneklése, amely további szép sikerre enged következtetni. A három sikeres debreceni szereplő G. Hoór-Tempis Erzsébet tanítványai. Zongorán Galánffy Lajos zongoraművész kísért.

A hosszúra nyúlt hangverseny második részében Beethoven Adagio-ját és téma varrásokkal (Op. 11.) játszotta a vendég-trió a már említett átérzéssel és erős meglevenítő eszközökkel. P. Juon két trióminiatúrájának lendületes előadása fejezte be a koncertet, amely ha különlegesebb zenei élményt nem is jelentett, nem maradt el a szokott színvonalról.

(1-c).

Az 50, 20 és 10 filléres nikkell érmék bevonására megállapított határidőt június 30-ig meghosszabbította a pénzügyminiszter

A pénzügyminiszter a hivatalos lap március 24-i számában közzétett rendeletével az 50, 20 és 10 filléres nikkell érmék bevonására megállapított határidőt 1942. évi június 30-ig meghosszabbította. A rendelet szerint a szóbanforgó nikkellérméket a Magyar Nemzeti

Bank intézetei, illetve kirendeltségei 1942 június 30-ig cserélik át acéllérmékre. Az állami és egyéb közpénztárak ezeket a nikkellérméket 1942. évi május 30-ig fogadják el fizetésül. Magánosok azonban az említett nikkellérméket fizetésül elfogadni már nem kötelesek.

Rögtönítelő bíróság elé kerültek Nyiri Gyula máramarosi adóügyi jegyző gyilkosai

Máramarossziget, márc. 23. A máramarosmegyei Uglya község éjjeli óre csütörtökön este körútját végezte, amikor az ucca közepén egy mozdulatlanul heverő emberi testre bukkant.

Közelebbről megállapította, hogy az uccán Nyiri Gyula, a község adóügyi jegyzőjének holtteste hever. A holttesten borzalmas sérülések voltak.

Nyomban értesítette a csendőrséget, ahonnan a készségteljes azonnal kivonult s megállapította, hogy Nyiri homloka az orr tövével teljesen be van szakítva, a fogak mind ki vannak verve, a testen pedig több nehéz tárgytól eredő sérülés látható.

Az első percben kétségtelen volt, hogy Nyiri Gyula gyilkosság áldozatává esett. A csendőrség azonnal nyomozni kezdett és ennek során a gyanú Fehér Sándor 27 éves és Sztán István 31. éves falubeli földművesekre irányult, akikről a faluban tudták, hogy haragudtak az adóügyi jegyzőre, akit több ízben meg

is fenyegettek. A két gyanúsítottat azonnal őrizetbe vették.

Eleinte tagadtak, később azután egymás ellen kezdtek vallani, míg végül megtörték és beismerték, hogy későn este a sötét uccán találkoztak Nyiri Gyulával, akire egy hivatalos eljárásból kifolyólag haragudtak. Beléköttök és a náluk levő talpfabélyegző vassal addig ütötték Nyirit, amíg élet volt benne.

A két gyilkost a csendőrség bekísérte a máramarosszigeti ügyészségre.

Miután pedig az ügyészség úgy találta, hogy az áldozatot hivatalos eljárásból eredő bosszú következtében éjnek idején gyilkolták meg, a gyilkosság ügyét a rögtönítelő bíróság elé utalta.

A statáriális bíróság hétfőn reggel dr. Piller György tanácselnök elnöklétével már össze isült.

Tekintettel arra, hogy az ügyben 40 tanú van beidévezve, a főtárgyalás előreláthatóan két napig fog tartani.

Kárpátalja terméskészítői és Vasutas Művészeti Társaságának

A debreceni MANSz vasutas csoportja vasárnap délelőtti rendezte nagy érdeklődéssel várt színes mozgó-film bemutatóját a Déri-múzeum előadótermében. A filmmatiné nagy számú előkelő közönség jelent meg, amelynek sorában láttuk Koren Emil MÁV üzletigazgatót, D. dr. Kállay Kálmán egyetemi rektort, dr. Szádeczky-Kardos Tibor egyetemi professzort, dr. Mező Sándor ügyészségi elnököt, Wolfina József üzletigazgatóhelyettes, dr. Hajtós László, Réthelyi MÁV osztályfőnököket és még másokat Debrecen előkelő társadalmának tagjait közül.

Koren Emilné, a MANSz vasutas csoportjának díszelnöke mondott bevezetőt. Köszöntötte a megjelenteket és változó a malin megrendezésének célját, hazánk legszebb tájait eredeti, színes filmen a nézőközönség elé vetítse, a malin jövedelme pedig a vasutas MANSz szegényeinek segélyezésére fordítható.

Kletz Károly körösmezői erdőmérnök vetítette le ezután színes filmjét az állami erdőgazdálkodásról és a körösmezői tájak szépségeiről. A gyönyörű felvételek minduntalan tapsra ragadtatták a közönséget, amely mindvégig nagy figyelemmel hallgatta Kletz mérnök magyarozó szavait.

A belgrádi rendőrség egy kommunista csúszervezet 80 tagját letartóztatta.

Angliában május 1-től bevezetik az egyszerűsített férfitruha-típust. Az ezután készített férfitruhákra kevesebb zsebet és gombot szabad varrni. A rendelkezés nem vonatkozik a kivételre készült ruhákra.

Eltemették Gál Jánost. Hétfőn délután nagy részvét mellettemették el Gál János autószerelőmestert. A köztemető díszavatolóját teljesen megtöltötte a gyászoló közönség. Igen sok katonai és polgári előkelőség jelent meg. A város gazdatiszadalmának is sok tagja jelent meg. A beszentelést Novák Gyula róm. kat. plébános végezte fényes papisegédlettel. A beszentelés után négylovas gyászkocsira helyezték a fölgyfakoporsót, majd megindult a gyászmeneget a sírhoz. A nagyszámú koszorút külön kocsik vitték a sírhoz, ahol újabb beszentelés után eltemették a koporsót.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Rendeletek

Zár alá vették a bornyagykereskedők felszerelési tárgyait

A hivatalos lap keddi száma közli a belügyminiszter rendeletét a betegségi, valamint öregségi, rokkantsági, özvegyességi és árvassági biztosítás célját szolgáló bejelentésre vonatkozó rendelkezések módosításáról. — a közellátási miniszter rendeletét a közraktári díjak megállapításáról, — továbbá a kormányrendeletét az egyes ipartársulatok ingatlanai elidegenítő, vagy megterhelő jogügyletek érvényességéről és a kormányrendeletét a bornyagykereskedők felszerelési tárgyainak bejelentéséről és zár alá vételéről, valamint egyes bornyagykereskedők üzlethelyiségeinek és felszerelésének hasznosításáról.

Mi van a hivatalos lapban

A hivatalos lap vasárnapi száma közli az OTBA szolgáltatásaira igényjogosultak balatonfüredi gyógyfürdőjére vonatkozó hirdetményt, a budapesti József nádor műszaki egyetemen üresedésben levő újkori építési és városépítési tanszékre, valamint a vízépítési tanszékre kiírt pályázatot — három zenéi pályázatot, — a szegedi állami tanító-internátusba való felvételre vonatkozó, — a dárdai kir. járásbírói mellé szervezett horvát-szerb nyelvű tolmácsi állásra, — a csongrádi múzeumnál megüresedett múzeumpedagógiai állásra, — a nagybányai kir. közjegyzői állásra, — a sárvári kir. közjegyzői állásra, — a técsői közegészségügyi körben megüresedett orvosi állásra, — Tapolca nagyközség közkörházában megüresedett segédorvosi állásra, — Szabadka város közkörházánál megüresedett segédorvosi állásra, — Szabadka város közkörházánál egy gondnoki és egy ellenőri állásra pályázatot.

4000 pengőre ítélték zsidótörvénybe ütköző kihágás miatt

A debreceni rendőrség, mint büntetőbíró zsidótörvénybe ütköző kihágás miatt vonta felelősségre Breuer Béla papirtuagykereskedőt. A tárgyalás lefolytatása után dr. Boeczko Lajos rendőrtanácsos, büntetőbíró Breuer Bélát 4000 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet nem jogerős.

Victor Margierite író hétfőn délelőtt Monstierben meghalt.

Az angol kormány elrendelte a 17 éves leányoknak kötelező munkaszolgálatra való összehívását.

Ötvenöt gazdaságban termelték az elmúlt évben magyar rizst. Obermayer Ernő kísérletiügyi főigazgató és dr. Somorjai Ferenc kísérletiügyi főadjunktus legújabb összehívása szerint Magyarországon 1941-ben 55 gazdaságban összesen 1200 hektár termelték rizst. Az 55 rizstermelő gazdaságból 5 magánvállalkozás volt, 21 az Országos Öntözésiügyi RT-nek, egy pedig magáncégnak volt szerződéses termelője. Ebben az évben a rizstermesztés nagyobb arányú elterjedésére lehet számítani. A rizs vetési ideje április utolsó és május első hete, a vetőmag-szükséglet holdanként 70—80 kilogramm.

Külföldi ballon kabátok

férfi és női méretekben.

Fehérnél

a Cserkészbolt lerakatában vehet. Csapó-u. 1., Alföldi palota. Tel.: 16—78.

FERENC JÓZSEF KESERŐVIZ

Könyv Mindentudó kiráyleány

Szendy Tihamér egyik legértékesebb és legtehetősebb művelője ifjúsági modalmunknak. „Mindentudó kiráyleány” c. mesejátéka kitűnő alkotás, mely állandó darabja lesz a műkedvelő ifjúsági és iskolai színpadoknak.

A darab legnagyobb értéke az a közvetlen hang, mely frissen ömlő mesélő készséggel, mint aranyhullám borítja el a lelkeket. A „Mindentudó kiráyleány” 29 szereplőjének szerepében egyaránt ez az izés, muzsikáló, színpompás magyar nyelven szóló mesehang árad felénk. De kifogástalan a szerző alakformáló képessége is. A mesék világának minden figuráját úgy állítja a néző elé, hogy az színpadról pillanatában megragadja a gyermek fantáziáját. Külön érdeme Szendy Tihamérnak az a virtuóz könnyedség, mellyel versekbe formálta mondanivalóját. Játékos finomsággal összecsempészi rímek, zenélő sorok fogják meg külsőleg is a hallgatót. A darab maga: értékes, nemes tartalom, a költészet csillogó arany csomagolásában Szendy Tihamér dramatizált és versekben megírt mesével olyan utakon haladt, mely teljesen újszerű, eredeti ifjúsági irodalmunkban és őszinte sikert arat. Emellett nagy hiányt van hivatva pótolni az iskolák előadásain, ünnepélyein, melyekre alkalmasabb darabot aligha találunk.

Az értékes szép mű izléses, megkapó kiállításban jelent meg, ami a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomdamunkáját dicséri.

A cserpes növények piaci és vásári árusításának szabályozása

Az elsőfokú iparhatóság figyelemzeli a közönséget, főleg az érdekelteket, hogy a rovarkártevők és gombabetegségek megakadályozása érdekében kiadott rendelet szerint Budapesten és a törvényhatóság városokban piacokon és a vásárokon cserpes növényt, valamint virágzó és virágnélküli dísznövényपालántát csak szakképzett kertész vezetéke alatt álló kerteszt, vagy iparigazolvánnyal rendelkező virágkereskedő árusíthat.

A jelen rendelet szempontjából a szakképzett kertész alatt az okleveles kerteszt, a képesített kerteszt és a kerteszségédat kell érteni.

A szakképzett kertészek képzettségük igazolásának megkönnyítése végett az Országos Magyar Kertészeki Egyesület (Budapest, XIV., Stefánia-út 28.732 hr. sz.) fényképes igazolvánnyal látja el. Ezt az igazolványt a lakóhely szerint illetékes város polgármestere láttaozza.

Azok a szakképzett kertészek, kertészetek és virágkereskedők, akik piaci és vásári árusításra jogosultak, tartoznak az árusítás helyén családi és utónevüket, valamint lakcímüket feltüntetve táblát szembeállítva elhelyezni.

Ez a rendelet január 15-én lépett hatályba Debrecenben, megszegése kihágást képez és büntetést von maga után.

A Számvevőszégi Tisztviselők Országos Egyesülete dr. Javornitzky Jenő elnökségével választmányi ülést tartott, amelyen melegen ünnepelték a kormányzó és a kormányzóhelyettes öfiameltóságait.

Fareschi olasz földművelésügyi és erdészeti miniszter Budapestre utazott, hogy megtekintse a mezőgazdasági kiállítást. Az előkelő olasz vendég kedden érkezik a magyar fővárosba hol ünnepélyesen fogadják.

Tanulmányi látogatás. Az Iskolánküli Népművelési Bizottság ma délután 3-4 óráig a városi nyomda megtekintésére tanulmányi látogatást rendez. — Vezető: Gáll Lajos műszaki tisztviselő. Eclétidjű nincs.

Anyakönyvi hírek

Születések: Zubor Miklós tüdőltó H-nánás, leány Ilona, Tóth István npsz. H-nánásleány Julia. Debreceni Gergely majeros Péterfia d. 17. leány Erzsébet. Asztalos Ferenc kádár m. N-léta, leány Margit. Székely Lajos ápoló, Százados u. 12. fiú Lajos. Kovács Károly npsz. József kir. hg. u. 67. fiú Károly. Reszár Lajos műszerész s. Thaly K. u. 1. leány Éva. Uhorin Károly tanító Mák u. 21. fiú József. Varga Ferenc kerékgyártó s. Szeremley u. 7. fiú Sándor. Kövér István npsz. Bánk 117. leány Katalin. Miskolczi István npsz. Haláp 2. leány Viola. Papp János máv. főraktárnok Acél u. 6-c. leány Erzsébet. Montlika András telenész Kismacs 4. fiú András. Karmazsin József máv. Oláh K. u. 53. leány Mária. Kiss Sándor gazd. család Nyírmartonfalva, leány Mária. Takács László cipész s. Kiss Á. u. 10. fiú László. Galla György npsz. Nagycsere 117-a. leány Piroška. Tóth Gyula ny. rendőrtőlörzsőrmester Nagy-léta, leány Erzsébet és fiú László (ikrek). Buglyó János gazd. család Belle-gelő 437. fiú József. Hajzer Lajos npsz. Megyer tér 3. fiú Gábor. Kiss István cipész m. Kovaláti, leány Erika. Asztalos Lajos cipész s. Klapka u. 41. fiú Lajos. Onodi János kőműves s. Oláh K. u. 60. leány Edit. Jenei Áron npsz. István u. 3. leány Juliánna. Fehér Lajos üzemi lakatos Busi u. 8. fiú László. G. Nagy Antal gépész Kinizsi u. 94. fiú Árpád.

Házasságok: Nagy Sándor máv o. b. Wesselényi u. 87.—Kövendi Juliánna Tamóó u. 3. Szölke József cipész s.—Molnár Juliánna Méhes u. 3. Dr. Antal Tivadar városi aljegyző Szabadka —Vég Irén Beresényi u. 25. Balogh Lajos ny. máv. intéző Teleki u. 9.—Kovács Piroška Kinizsi u. 89. Lám-falusi Ferenc gazd. család Macs 19.—Hegedűs Erzsébet Macs 14. Tóth Kálmán sütő m.—Dudás Borbála Sámsoni u. 48. Szabllinsky Kranczyk László egy. lektor Tisza internátus—Juthász Ágnes Apaffy u. 28. Oláh József gazd. Eötvös u. 77.—Balla Mária Haláp 34. Tóth Ferenc vil. váll. festő és mázóló, Árpád tér 9.—Balogh Margit Homok u. 132. Labancz János géplakatos s. Bem. J. u. 2.—Fekete Veron Agárdi u. 9. Sajó Károly moziigazgató H-szoboszló—Gálosi Amália H-szoboszló. Sipos János sütő s.—Sütő Rozália Hegyi M-né 25. Székely István máv. asztalos Emerich u. 6.—Nagy Eszter Belle-gelő 116. Tóth János npsz. Józsa—Szeesku Erzsébet Kabar u. 2. Pálffy G. Balázs máv. kovács Szilvásnjfalusi u. 20.—Molnár Ilona Luther u. 16.

Hulálózások: Rompa Jánosné rk. 58 éves, József kir. hg. u. 6. Pianovszky Helén rk. 18 éves, Máramarossziget. Kaponya György rk. 15 éves, Kutas. Özv. Sipos Györgyné ref. 60 éves, Kishegyési u. 40. Enderödi Albertné rk. 66 éves, Ruyter u. 38. Papp Zsigmondné ref. 56 éves, Tusnád u. 20. Özv. dr. Gödény Sándorné ref. 60 éves, Thaly K. u. 14. Kiss Istvánné rk. 33 éves, Korláti. Barta Péter ref. 79 éves, Dobó u. 3. Ludman Kálmán ref. 1 éves, Kovács József ref. 71 éves, Kar u. 32. Gagy Bertá rk. 67 éves, Péterfia u. 54. Gáll János rk. 42 éves, Szepességi u. 28. Miskolczi Józsefné ref. 43 éves, Belle-gelő 330. Áos Károly ref. 50 éves, Nyilas t. 23. Szüts Istvánné ref. 63 éves, Kassa u. 29. Bányai Andrásné rk. 21 éves, Vályi N. G. u. 68. Berényi Károly ref. 26 éves, H-pályi. Király Katalin ref. 9 hónapos, Nagycsere 86. Huszár László gk. 33 éves, Turjapaszika. Nagy Margit ref. 17 éves, Veréb d. 23. Fekete Ilona ref. 7 hónapos, Kunmadaras. Harsányi Katalin ref. 5 hónapos, Kisújszállás. Lőcsei László ref. 56 éves, Domb u. 4.

Izléses modern fazonokat készít
Pollák Etelka
női divatszalon
Ferenc József út 58. sz., földszint

GYÁSZROVAT

Harsányi Katika életének 6. havában 4 napi súlyos szenvedés után elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető 2. A) ravatalozó terméből **Elhunyt** Harsányi Zoltán gimnáziumi tanárt és feleségét, mint szülőket, dr. Harsányi Imre iparkamarai ügyvezető titkárt, mint nagyapát, borította gyászba. Fehértől és Takács vállalata rendezli.

Lónárt Imre, életének 83-ik évében elhunyt. Temetése szerdán délután félöt órakor lesz a Köztemető 2. A) ravatalozójából, református szertartással. Lakás: Meszena ucca 16. Temetését: **Bartha** vállalata végzi.

Balogh Károly életének 16-ik évében elhunyt. Temetése szerdán délután 5 órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozójából. Lakás: Apaffi ucca 153. szám. Temetését: **Bartha** vállalata végzi.

Bányai Andorné Porcel Jolán, 21. éves. Temetése kedden délután négy órakor lesz a hármastereből, római katolikus szertartással. Lakás: Vályi Nagy Gusztáv ucca 6. Csurka temetkezés.

Oláh András hentes-mészáros, 60 éves temetése kedden délután félöt órakor lesz a 2. A) tereméből, református szertartással. Lakás: Csapó u. 78. sz. Csurka temetkezés.

Id. Löcsy László cipésmester, 57. éves korában meghalt. Temetése szerdán délután félnégy órakor lesz a köztemető 2. B) tereméből, református szertartással. Lakása: Domb ucca 4. sz. **Pusztai** temetkezési intézet.

Simon Irma hölgyfürészeségé, 18 éves korában meghalt. Temetése szerdán délután félöt órakor lesz a köztemető 2. B) tereméből, ref. szertartás-

SPORT

Gyenge játékkal is lucal gölt lőtt a DVSC

DVSC—Szatmári SE 12:2 (5:2).

A DVSC Csokei helyén Zsidikkal és Szabó, Tisza, Serfőző, Mester, Sidlik, támadóssal kezdte meg a játékot. — A vasutasok végig támadnak, Szatmár csapata csak egy-egy veszélyes lefutásig jut el. Sidlik nyitja meg a gólzönt, majd Serfőző szerez két gölt, utána ismét Sidlik, aztán Szabó a gólszerző, az SZSE Gere öngóljával és Marosán lövésével szépt. Szünet után még nagyobb a hazai fölény: Sidlik kétszer, Szabó háromszor, Serfőző és Zilahi 1—1 esetben juttatják hálóba a labdát. A nagy győzelem ellenére nem elégtelt ki a DVSC. A közvetlen védelemnek alig volt dolga. A fedezetsorban Zilahi remek játékos, Gere gyenge, Orosz javul. A támadóssor lelke Sidlik, aki a számára szokatlan poszton egyre jobban belejön játékába és bebizonyította, amit állandóan hangoztattunk, hogy ha ősszel nem hagyják ki a csapatból, ma legalább három ponttal többje van a DVSC-nek. Négy gölt lőtt, mint szélső és más gölban is benne volt. Szabó játékan nagyon kiütözött, hogy nem szélső, de gólképességét így is csillogtatta. Belül Tisza nehézkesen mozgott, Mester gyenge napot fogott ki és ezúttal túl kényelmes volt. Serfőző közepesen jobb, mint szélsőnek. Jánossy nem csinált nagyobb hibát, kicsinyeskedő játékevetése azonban többször derült-segét kellett.

Győztek a DVSC riválisai is. A Török-6:1-re verte a Ganzot, a Z. Danuvia 6:1-re a Postást. A D. Magyarságtól azonban otthonában is pontot vett el a Nagybányai SE 2:2-re játszva. Marosvásárhely—KEAC 3:2. N. Törökvs—MOVE Szabolcs 3:1, Kolozsvári MÁV—Goldberger SE 7:3.

Az amatőrbaajnokságban a DVSC II. —DMTE 12:1. Berecz, Szilárd, Kristóf, Béres, Erdéi és Nagy 2—2 gölt löttek, a DMTE gölját Herceg szerezte. A DTE szép győzelmet aratott, a B. Turult 4:3-ra verte Hernádi 2. Bene és Berei göljával. P. MÁV—NyVSC II. 8:0, NyTVE II.—D. Húss 7:3. Meluch Nyizsnyik és Szilágyi löttek a debreceniek gölját.

Szent László Kupa mérkőzésen a Debreceni Felsőkereskedelmi 4:3-ra győzött a Debreceni Piarista Gimnázium ellen. Góllövők: Kállai 2, Szilágyi 2, illetve Puskás 2, Németh. Szilágyi a mezőny legjobbjává volt.

A DVSC 24 gölt lött vasárnap az I. és II. csapat mérkőzésein. Mindkét csapata egyaránt 12 gölt helyezett az ellenfél hálójába. Sőt, ha azt számítjuk, hogy a szatmáriak egyik göljá Gere lövéséből származott, a Szent László Ku-

DEBRECZEN

9. OLDAL.
1942. III. 24.

sal. Lakása: Kisfaludy ucca 13. szám. **Pusztai** temetkezési intézet.

Nagy Manczika temetése ma 2 órakor lesz a díszravatalozó terméből. Lakás: Tanító ucca 11. Gebauer-cég rendezli.

Özv. Simon Jakabné 56. éves korában elhunyt. Temetése szerdán 5 órakor lesz a négyes ravatalozóból. Lakás: Nyil ucca 112. Gebauer-cég rendezli.

Köszönetnyilvánítás. Felejtethetlen jó feleségem elhunyt alkalmából mindazoknak, akik mély bánatomban osztoztak, ravatalára, koszorút, csokrot helyeztek, temetésén megjelentek, ezúton mondok fájó szívvel hálás köszönetet. **Szücs István** kőművesmester.

— **Az Ipartestületnél** az árszámitást rendelet magyarázatos kiadása újból kapható. Elműkség.

— **791—1942. sz. Hirdetmény.** Debreceni statusquo ante izraelita anyahitközség. A folyó évi április hó végéig érvényes kenyérgyegyek ellenében a husvéti pászkát hitközségünk tagjai részére folyó hó 24-től, keddtől kezdve naponta délelött 9—1 óráig és délután félnégytől —6 óráig kiszolgáltadjuk. A pászkának az ára kilónként 2.20, a darának pedig kilónként 2.30 P. Egy kiló pászka kiváltásához 7 darab kenyérgyeg jogosít. Húsvéti pászkát azok a tagjaink is kaphatnak, akik kenyérgyegyet a pászka kiváltásával egyidejűleg fogják beszolgáltatni. Az elnökség.

Szerkesztői üzenetek

Belle-gelői gazdálkodó. Megszívlelendő tanácsait és elgondolásait vasárnapi számunkban felhasználjuk.

pa mérkőzésen pedig a DVSC közepcsatára, Szilágyi lött két gölt, feltűnően gólképesnek kell találnunk a DVSC játékosokat. Csak igazza ne legyen annak a nézőnek, aki a DVSC 12-ik göljánál felsőhajtott „De jó lett volna hatot belőle elrakni a Z. Danuvia mérkőzésre”.

Csokei és a DVSC vezetősége között nézeteltérés támadt, azért nem vett részt a vasárnapi mérkőzésen. Ismerve Csokei igazi sportember voltát, klubszerepetét, bizonyosra vesszük, hogy a multheti edzésen támadt jelentéktelen differenciák elsimulnak, a klub vezetősége és a játékos között és már a szerdai mérkőzésen ott lesz a DVSC védelmében, annyival inkább, mert a kitűnő hátvédnek ezen a mérkőzésen be kell bizonyítani, hogy Mórénak, a jobb hátvéd poszt betöltésénél sem lesz problémája, mivel Csokei a kimagaslóan leg jobb hátvéd vidéken. Ettől függetlenül is azonban Csokei sportmultja nyilvánvalóvá teszi, hogy klubhűségéből sem marad ki idényközben az NB I-be törő csapatból.

Az NB I-ben a Ferencváros nagy balszerencsével 0:0-ra végzett a gyenge WMFC ellen. Szolnok—Gamma 3:1. —Kispest—Kolozsvár 3:2. Elektromos—Ujvidék 2:0. NAC—SZVSE 2:2. Ujpest —Szeged 2:1. Lampart—Mávg 2:2. Sal BTC—DIMÁVAG 2:1.

A DVSC vasárnap egyik legveszélyesebb ellenfele ellen, a Z. Danuvia ellen játszik Zuglóban. A vasárnapi játék alapján nem sok reménnyel engedjük el a debreceni csapatot.

Sidlik gólkirályságra tör. A kitűnő játékos annak ellenére, hogy az ősz idény kétharmadában nem játszott, meg akarja szerezni az NB II. gólkirályságát. Vasárnap lött négy göljával is nyegesen előreugrott a tabellán.

Hazatértek Berlinből a diadalmasan szerepelt debreceni tornászok. Tóth Lajos nyújtó-mutatványa általános csodálatot keltett. A tornászok a belini verseny után Lipcsében, majd Chemnitzben tartottak bemutatót és olyan dobott légbuckfencelt jött le mindkét helyen a nyújtóról, hogy mindenki elámult. Meggyoróssy lóugrásban balszerencsével szerepelt Berlinben, különben jóval előbb végzett volna.

A DVSC Zilahy nélkül játszik Szolnokon, mert Zilahyt Budapestre hívták meg az utánpótlás keret edzésére.

DEAC—Hajdúböszörményi MOVE 3:1 (0:1). A szépen játszó DEAC értékes győzelmet aratott idegenben lelkesen játszó ellenfele fölött.

Takács Lászlót, aki a Boeckayból került a Gammába, hír szerint Kispest szerzi meg. Mi már félve ajánlottuk a DVSC-nek és talán még ma sem lenne késő. Takács remekül játszik szélen is.

DEBRECZEN 10. OLDAL 1942. III. 24.

Nem változott a Mátyas-csoportban élen a helyzet és a DVSC maradt továbbra is a harmadik helyen.

1. Törekvés	15 11 2	2 58:17 24
2. Marosvásárh.	15 11 1	3 44:25 23
3. DVSC	15 11	4 57:16 22
4. Z. Danuvia	15 9 3	3 48:26 21
5. D. Magyarság	15 9 3	3 44:26 21
6. Kol. MÁV	15 9 1	5 37:30 19
7. Nagybánya	15 7 4	4 48:27 18
8. GSE	15 6 1	8 32:43 13
9. Postás	15 5 3	7 34:45 13
10. N. Törekvés	15 6 1	8 22:46 13

A DTE ökölvívói kedd, esütöttök és azomban este a DTE tornacsarnokban ökölvívó edzést tartanak.

Kerületi ifjúsági mezői futóverseny. A DEAC vasárnap rendezte meg a kerületi idénynyitó ifjúsági s felnőtt mezői futóversenyét. Hadházy Dezső egyetemi testnevelési tanár vezetésével. Az ifjúságiak versenyét (táv kb. 3000 méter) a tehetséges Kiss (debreceni áll. gimnázium), végig vezetve nyerte, a felnőttek közül (táv kb. 6000 méter), pedig egy katonafutó, Csincsák futott be nagy küzdelem után elsőnek. Résztvevők eredmények a következők: Ifjúságiak: 1. Kiss István debreceni áll. gimnázium 10 perc 0.2.2 mp. 2. Demeter Gyula DTE. 3. Magyar Pál SZMÁV. 4. Trencsényi DVSC. 5. Szántó DVSC. 6. Makai ref. tanítóképző. 7. Balajthy kat. gimnázium. 8. Morvai DVSC. 9. Zsiros. 10. Molnár debreceni kereskedelmi is-

kola. — Felneveltek: 1. Csincsák Márton 21 perc 20 mp. 2. Zsiros Mihály DVSC 21 perc 22.4 mp. 3. Kazár NyVSC 21 p. 34.6 mp. 4. Karasz NyVSC 21 p. 44.8.

Hirdetmény. Az 1929:XXX. tc. 23. paragrafusának 4. pontja alapján közhírré teszem, hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a folyó évi március hó 27-én, pénteken délután a Városháza közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tart, amelynek tárgysorozata a Városháza hirdetőtábláján ki van függesztve. Dr. Kölcsey Sándor sk., polgármester.

A Városi Takaré- és Hitelintézet Részvénytársaság zálogházában 1941 év június és július hónapban elzalogosított, illetve 1941 december és 1942 január hónapban lejárt 8595 számtól 11709 számig arany, 85,424 számtól 21,020 számig egyéb ingó, továbbá 5352 7180, 8275 zálogtárgyak közül azok, melyek ki nem váltattak, vagy meg nem hosszabbítottak, 1942 március 26 napján, délután 3 órakor a zálogház helyiségében elárvereztetnek.

Az ezidőszerezt árverésre kerülő tárgyak jegyzéke az intézet helyiségében megtekinthető.

Hosszabbítások az árverés előtt legalább két nappal eszközölendők.

Debrecen, 1942 március 9.

Az Igazgatóság.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

2 filléres aprópénz-szükségletét lapunk pénztárában beszerezheti 9—2-ig, 5—6-ig. 1330 vv.

Ha csomagot akar küldeni és nincsen doboza, szerezzé be nálam s nem lesz többé gondja! Cím a kiadóban. 465 vv.

Szórakozóknak független listát v. diplomás úrral intelligens úrleány. — „Teljes díszkréció” jellegre főküldésbe. 1015

ALKALMAZÁST keres férfi

Kömceniós 16 éves fiatal helyet keres. Érdeklődni Oktalom-u. 2/b. 1030

ALKALMAZÁST nyer férfi

Borbélysegéd, fiatal, jó munkást, azonnal felvesszék. Vasúti fodrász, pályavandúr. 547

Szobafestőtanulót fizetéssel felvesszék. Balogh Gábor festőmester, Ajlós-u. 18. 32

Asztalossegéd felvétetik. Miklós-u. 53. Kocsis-üzem. 1007

Szobasegéd, jó kézimunkás, gyakorlatlan felvétetik Hatvan 4. 1005

Tanyára idősebb kocsist keresek, kinek fiát is alkalmaznám. Értekezni csak délután: Bethlen 35. 383

Előfizetőgyűjtőket fixes jutalékkal felvesszék. — Hírlapiroda, Teleki 91. 996

Külföldiükt felvesszék. Teleki 91. Hírlapiroda. 997

Keresek megbízható, rendszeres mosónőt önállóan betenkit egy napra, innepre négyre. — Kusza Béla, Kandia 15. Hátul. 1018

Kovácssegéd és tanuló felvétetik. Soba István, Nagyvárad-u. 16. 380

Fodrászsegédet, tanulót, fiút, leányt fizetéssel felvesszék. Nagy, Baltazár 14. 1024

ALKALMAZÁST nyer nő

Hölgyfodrászsegéd és tanulóleányt azonnali belépésre keresek. Kolozsvári, Degenfeld-tér 2. 1025

Hölgyfodrászsegédleányt és tanulót felvesszék Huszár Endre, Batthyány 10. 1027

ALKALMAZÁST keres nő

Elmennék házvezetőnőnek, vagy perfekti szakácsnőnek április egyre. Cím a kiadóban. 1008

Egy magános nő keres házmestert állást. Cím: Teleki 84. 991

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Mindenest azonnalra felvesszék. Simonvi-út 24. 1029

Bejárónőt azonnalra felvesszünk. Loránffy 17. 1012

Főző mindenest hosszú bizonyítvánnyal keresek csejére, Hatvan 6. Második képesűháza 29. ajtó. 1026

Mindenest, bentlakót vagy bejárót azonnal vagy 1-ére felvesszék. Kossuth 12. Németh főszemélt. 1009

Bejárónő felvétetik délután néhány órai munkára április hó 1-ére. Varga-u. 43. szám, utcai lakás. 386

Mindenes főzőnőt hosszú bizonyítvánnyal egy személyhez április 1-re vagy 15-re felvesszék. Kerekes Zoltán, Degenfeld-tér 2. Bőr-üzlet. 992

Bentlakó vagy bejárót mindenest azonnal felvétetik. Arany J. 44. 382

AJÁNLAT

Fonásra alkalmasan angolozórból kalapot készít Kalapipar. Széchenyi 7. 901 6. 30

Órajavitást vállalok s ócska órákat veszek. Schiffrmann, Vendég u. 7. Kisállomásnál. 1942 11. 3

Egyenruhát bizalommal rendeljen Tegdesné, Kálvin-tér 19. Püspöki palota. 1093 5. 4

Szappannak való zsír szappanra becsere Pé. János szappanosmester Kölcsey 8. 1841 4. 15

Legolesőbban fest, tisztít, Welsz, Arany János utca 29. sz. 1941 vv

Csipekfüggönyöket, klóplí anyagokat, 450—300 szélességen, csipekanyagokat, Rothermere utca 36. 616 4. 29

Varrógépet veszek, eladok, cserélek, kölcsönzök. Javitások jótállással. Hívásra jövök. Csapó 101. 286 4. 25

Ócska gramofonlemez kilőjáért 1.20—1.40-t fizetek. Bíró, Hunyadi 22. 309 3. 24

Ciánóztasson, vizsgáljasson Kissé, Kigyó-u. 5. Telefonszám 19-77. MEGA borozó 86 vv.

Itt a jó alkalom, mit el ne mulasszon, erős, fűzőt kartondobozt — csak nálam válasszon! Cím a kiadóban. 468 vv.

Csikiot szereli, Pusztánál veheti, Simonffy-utcai hadseregben kilója 80 fillér. 994

Mészsalak, szikes talaj feljavításához, olcsón kapható Debreceni Műkőgyárban, Fürdő-u. 2. 548 3. 31

Ólósó női fehérneműt, divatos, kiváló minőségben nálam szerezze be. G. E. B. barisnyak nagy választékban. — Csapó 10. Steiner. 995 4. 4

KERESLET

Amerikai szőlőképorozó gépet keresek megvételre. Ajánlatot a kiadóhivatal pénztárába kérem leadni. 1641 vv.

Fogaranyat, ékszer, ezüstöt legmagasabb árral veszek. Fránkl. Piac 56. 17779 4 15

Türt és fogaranyat, ékszer, ezüstöt magas árral vesz Blatner, Csapó 83. 1006

ELELMISZER, ITAL

Frissen érkezett fajalma és fagyos alma, nagyban és kicsinyben kapható. Széchenyi u. 22. sz. 1204 4 4.

400 l. érmelkei bor kisebb tételekben is eladó. Apponyi 11. 793

OKTATÁS

Simai gyors- és gépiróiskolában állandóan beiratkozhat. Piac 73. Államvizsga. 1555 4. 15

Naményi gyorsíró, gépiróiskolában kezdő tanfolyam. Vasúti kedvezmény. Batthyány 7. 878 4. 4

HANGSZER

Bécsben képzett zongorahangoló lelkiismeretes munkát végez. — Ebenstein, Csokonai 17. 825 4 1

Cimbalom kifogástalan állapotban eladó. Honvédtemető 6. 1278 vv

BÜTOR

Modern háló, ebédlő konvaberendezés — kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1356 7. 11

Minek fényes kirakati, amikor olcsóbban vásárolhat bútortulajdonosban. Piac 71. 269 3. 25

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyha berendezések Salamon bútortulajdonosban, Hunyadi 2. 1106 5. 4

Eladó bútorok, tükör, vaskályha, asztalszék, ruhaneműk, kabát és egyebek, konyha szekrény, konyha asztal József kir. herceg u. 35. keresztpület, balra. 613

Leányzóba bútor, két vaságy, éjjeli szekrény eladó. Varga u. 26. 826

Eladó márványlapos kis és nagy ebédlőszekrény, tükör, plüssdivány, stb. Csapó 61. 381

Eladó jókarban levő antik hálószobabútor. Cím a kiadóban. 1016

Kaukázusi díó ruha, szekrények és egy allg-használt 3 lámpás Standard rádió eladó. Megtekinthető délután. Cím a kiadóban. 993

AUTO

MOTOR KERÉKPÁR 100-as Csepel segédmotoros eladó. Deák Ferenc-u. 3. Kovácsnál. 998

ÁTADÓ

ÜZLET VENDEGLŐ Jömeneteli fűszerüzlet eladó. Cím a kiadóban. 1004

Fodrászüzlet betegség miatt kiadó, vagy segédet felvesszék. Szegedy, Árpád-tér 45. 1003

Jogfolytonos kocsmaeladó vagy kiadó, azonnal átvehető. Mikespercsi-út 46. 984

Kiadó forgalmas fűszerüzlet berendezéssel, áruval, vevőkörrel, lakással, egész ház bevonulás miatt. Cím a kiadóban. 990

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHELYISÉG

Kovácsműhely Pocsajban kiadó, jömeneteli, kertés lakással, Erdéklődni Honvédtemető 6. 1278 vv.

4x8 m. betonozott raktár és 4 lóra állító kiadó. Busi 14. 620

KIADÓ LAKÁS egyszobás

Egy szoba, konyha kiadó 1700 négyszöglet gyümölcsös, azonnal beköltözhető. Mikespercsi-út 46. 983

LAKÁSCSERE

KÉTSZOBÁS összkomfortos, modern, Nagytemplom közelében lévő lakásomat elcserelném 3 vagy 4 szobás kerti lakással. Cím a kiadóban. 364 vv.

Egy szoba, konyhás lakást elcserelnék 2 szoba, konyhás lakással. Andrássy-út 18. 1013

LAKÁST KERES

Egy magános nyugdíjas férfi szoba, konyhás, vagy szoba, előszobás lakást keres. Marton, Küküllő-u. 12. 999

Egyszobás, konyhás lakást keres fiatal házaspár, biztos fizetésre. Cím a kiadóban. 985

BÜTOROZOTT SZOBA

Azonnalra kiadó parkra nyíló parkettes bútorozott szoba. Werner, Piac 70. 1017

Különbejárható szoba mosdófülkével villókban kiadó. Érdeklődés: telefon 12-07. 1028

VEGYES

Hemok házépítéshez és feltöltésre szekérszámmal kapható. Honvédtemető-u. 29/b. 983

Tehéntrágyát veszek szállítással. József kir. herceg-utca 7. 987

Grafológusnő minden emberk írásából biztos analízist nyújt. Széchenyi 43. 989

ELVESZETT

Elveszett vasárnap az Apolló moziban 5—7 óras előadásban egy szemüveg bokkcal. Kérem a becsületes megtalálót, hogy jutalom ellenében adja be Vigkedvő Mihály-utca 28. varrodába. 1001

Felkérem azt az urat, aki vasárnap délután a Bőszörmény felől jövő vonaton utazott, hogy az elcserejt kizárólag visszacserejtés végett hozza Hatvan-u. 4. alá. Csapóhírelly. 1000

Piros pénztárca találtott tegnap délután a Vigmozzóban 5 óras után emeleti zsöllye baloldalon. Igazolt tulajdonosa átveheti a kiadóhivatal pénztárában. 1023

Elvesztettem fekete retikült, becsületes megtaláló kérélek, jutalom ellenében elhozni: Városcsúcs-utca 5. 1010

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Egy 36-os női cipő, teljesen új, eladó. Rákóczi 10. Megtekinthető 8—11-ig. 1002

Alighasznált söbétiszürke középtermetre való férföltöny eladó. Nemzetőr-u. 3. Kapuvál szemben. 1020

INGÓSÁG VÉTEL

Háztartási jégszekrényt lehetőleg villanyhűtő jó állapotban levőt keresek megvételre. Ajánlatokat árral „Jégszekrény” jellegre kérek a kiadóba. 425 vv.

INGÓSÁG ELADÁS

Eladó kifogástalan menyasszonyi ruha fűtővel középtermetre. Széchenyi 40. I. emelet. 669

Használt szobaajtó, kerékpár eladó. Makay. Bőszörményi 83. 986

Eladók vasgerendák 80 160 befelé nyíló ablakok, 11 méteres épületfák, Jósika 18. 1022

Eladó mézárósnak való üzleberendezés. Nyomatató 15. 1019

GAZD. TERMÉNYEK

Ungváry József cegkelti falkolajából gyümölcsfák érkeztek. Magasztörzsű közméte nagy választékban. Garrai 5. 577 4. 21

GAZD. ESZKÖZÜK

Ékek, boronák, lókapák, alkatrészek nagy választékban. — Szécsi Hatvan 61. 1105 5. 4

ELADÓ HÁZ

Tíz lakással eladó jövedelmező bérház, Ruyter 44. Érdeklődni Kinizsi 75. 591 3. 31

Szent Anna végénél eladó, fele összeggel beköltözhető adómentes szoba, konyha. Cím kiadóban. 1021

Eladó háromszobás, fürdőszobás családi ház. Nyil 133. 1011

FÖLDBÉRLET

Ondódi állomásnál 18 hold föld, 5 hold vetéssel azonnal kiadó. Rothermere 25. 1014

ELADÓ FÖLD

Boskai-kerti megállótól 10 percre 960 négyszöglet termő szőlő eladó. Cím a kiadóban. 641

Szerkesztésén felelős: PÁLFI JOZSEF

Kiadónál felelős: (F) SZIGETHY GYULA igazgató

Kiadja és nyomja a TISZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Felügyelő igazgató: SZIGETHY KÁROLY